

NÉPLAP

Tíz oldal — Ára 50 fillér

Csehszlovákia belügynek akarja tekinteni a magyarok széttelepítését

A MAGYAR KOMMUNISTA PÁRT KELETMAGYARORSZAGI LAPJA

IV. ÉVFOLYAM, 58. SZÁM.

VILÁG PROLETARJAI EGYESÜLJETEK!

1947 MÁRCIUS 9. VASARNAP

Harc a békéért

Még béke volt Európában, amikor 1910. tavaszán a nagy német forradalmárnő, Clara Zetkin kezdeményezésére összejött Kopenhágában az első nemzetközi nőkongresszus és a tisztánlátó, felvilágosított asszonycsoport — összeegyeztette a hazájukban észlelhető gyanus jelenségeket, — megérezte a készülő borzalmakat és elhatározta, hogy minden évben kora tavasszal az egész világon megmozdítja a nők tömegeit, hogy tüntessenek, harcoljanak a háború ellen. Így lett március 8-a a világ asszonyainak harcoss ünnepe a békéért, otthonuk fennmaradásáért, gyermekeik boldogságáért.

A magyar asszonytömegek nem tudtak erről. Csak kevesen voltak az erősek, a bátrak, akik vállalva a börtönt, fildőztetést, beálltak a sorba, a férfimunkatársak közé és velük együtt harcoltak a közös elnyomás, kizsákmányolás ellen. A magyar asszonyok elhitték, hogy ők a gyengébb nem, akik helyett másnak kell gondolkodni, még akkor is, amikor a vágóhídra hurcolt férfiak helyett beállva a gyárba, műhelybe, irodába elvégeztek — és jól végeztek el — minden munkát. Elhitték, hogyha gondolkodnak és emberi életet követelnek maguknak és gyermekeiknek, akkor szétállik az a család, amely már régen elfelejtette vagy talán nem is ismerte soha a békes otthon derűs melegét. Elhitték, hogy egyedüli kötelességük a gyermeknevelés és főzés, pedig amíg a gép, a munkapad, az íróasztal, vagy az ókezarva mellett álltak, gyermekeik az utca szennyében furdtek, megitták a lúgkővet, beleestek a meszcsodörbe és mocskos, mosdatlan kézzel ették a földön az etelt, amit anyjuk éjszaka főzött mesés közben. Ez volt a dolgozó asszony élete Magyarországon, akik gyönyörű plakátokon bíztattak arra, hogy szüljön mennél több katonát a hazának, és tudatlanságában elhitte, hogy az elhurcolt kedves őt és nyomorúságos otthonát védi a másik proletár ellen.

A felszabadulás után úgy látszott, hogy az átélt borzalmak átforgáltak, megszabadították évezredek béklyóitól a magyar asszonyt is. Öntudatra ébredt és egész emberként fogja felépíteni az új hazát a maga és családja részére olyanná, hogy ez most már nécsak nyemerúságot, hanem boldog, békés életet is nyújtson számára. De jöttek a háború utóhatásaként a gazdasági nehézségek és visszajöttek a régi elnyomók, beszivárogtak mindenhova, ahol kerékkötői lehetnek a fejlődésnek. És az asszonyok elhitték suttogásaikat, rágalmaikat; nem látták, hogy egyedül ellenük és családjuk ellen folyik a harc.

Most, amikor a békés nemzetek asszonyai a munka, a boldog anyaság vidám ünnepét ülik március 8-án, lelkiünk egész melegével fordulunk felétek és hívunk benneteket újra, magyar asszonytestvérek. Jöjjetek! Elszakíthatatlanul egymásbafont kezekkel és összeforrt lélekkel álljunk be a millió és millió asszony közé, akik szerne a világon egyet akarnak: békét! Hígyjétek el, mi meg tudjuk teremteni. Csak akarnunk kell. Anyák, feleségek, testvérek, szeretők, ti mind, akik szerettek vala-

A Baloldali Blokk ragaszkodik az összeesküvés teljes bűnügyi és politikai felszámolásához

A Baloldali Blokk végrehajtó bizottságának szombat délelőtti tartott üléséről a következő nyilatkozatot adták ki:

A Baloldali Blokk végrehajtó bizottsága felhívja a demokratikus közvélemény figyelmét arra, hogy az összeesküvés politikai felszámolása és a válságból való kibontakozás kérdésében folyó pártközi tárgyalásokat a Kisgazdapárt részéről a legutolsó napokban jelentkező megmerevedés következtében meghússulás fenyegeti. Immár bírósági tárgyalás adatai támaszkodnak amellett, hogy az újjáépítés gáncsvetői, az állandó belső válságok felidőzői ugyanazok az összeesküvők voltak, akik meg akarták dönteni a köztársaságot, meghamisítani a földreformot, visszaállítani a régi úri rendet s ezzel mérhetetlen anyagi és politikai kárt okoztak hazánknak. Eppen ezért ragaszkodott és ragaszkodik a Baloldali

Blokk az összeesküvés teljes bűnügyi és politikai felszámolásához, a belőle folyó politikakövetkeztések maradéktalan levonásához, mint a zavartalan és nyugodt építőmunka, a kormányzati állandóság döntő feltételéhez.

A Baloldali Blokk az ország jövőjéért, a belső békéért való felelőssége tudatában három hónapig türellemmel és mértéktartással várt arra, hogy a Kisgazdapárt vezetősége politikai, szervezeti és személyi téren levonja az összeesküvésből folyó összes tanulságot. De a Kisgazdapárt vezetősége, melynek ingadozó és erélytelen politikája maga is hozzájárult ahhoz, hogy a Kisgazdapárt horthysta összeesküvők fedezékévé vált, amelyet tehát a történelektől politikai felelősség terhel, ígéretei ellenére nem tett olyan lényeges intézkedéseket, amelyek arra vallanának, hogy komoly szándéka az összeesküvés táml-

ságainak teljes levonása. Ellenkezőleg, határozott ígéretei ellenére vonakodik folytatni a párt megtisztítását az összeesküvők védelmezőitől és a demokráciellenes szellemről.

A Baloldali Blokk nem állzokatat kíván a Kisgazdapárttól. A Kisgazdapárt megtisztítása a demokrácia ellenségeitől nem áldozatot jelent, nem engedményt a Baloldali Blokknak, hanem a magyar demokrácia szolgálataát jelenti. A Baloldali Blokk a demokrácia érdekeinek rovására nem tett engedményeket. A válságból való békés kibontakozás azon túl: felismeri-e a Kisgazdapárt vezetősége a rá nehezedő felelősséget, részánja-e magát a Kisgazdapártban működő demokráciellenes elemekkel való szakításra és kész-e nemcsak szavakkal, hanem tettekkel is közös harcra a Baloldali Blokkal a reakció erői ellen.

Baráti kapcsolatok Nagy Ferencsel

A köztársasági elnök személyének kiválasztásánál voltak bizonyos elképzelései?

Vádlott: Igen. A hetesbizottság elgondolása szerint két jelölt között kellett választani: Tildy Zoltán és Nagy Ferenc között.

A hetesbizottság Nagy Ferencet tartotta volna akkoriban szerencsésebb megoldásnak, mert hozzá baráti kapcsolatok voltak, elsősorban Kovács Bélán keresztül.

A koalíciós válságok időpontjaiban az állásoglalás az volt, hogy a Kisgazdapártnak meg kellett mereveníteni álláspontját. A befolyás érvényesítése jsmét Aranyon és Salátán keresztül történt meg.

Kovács Bélát régi baráti kapcsolatok fűzték Arany Bálnhoz és Salátához. Később én is megismerkedtem vele és a hetesbizottság részéről mi hátrán tartottunk vele kapcsolatol.

Ez a kapcsolat kiterjeszkedett a Kisgazdapárt — érzésem szerint — minden működésére, ezenkívül a bel- és külpolitika minden ágára.

A hetesbizottság ülésén felmerült kérdésekben, amikor döntést akartunk provokálni, Arany és Saláta első útja Kovács Bélához vezetett. Így a parasztnapok megrendezését és annak célját átbeszéltek Kovács Bélával. A B-listázást is átbeszéltek. Ertesülésem szerint a Jatzkó-féle karhatalmi ügyéről tájékoztatták Kovács Bélát. Külpolitikai helyzetképet adtam. Arany és Saláta ugyanezt a belpolitikai vonalon analízálták és iparkodtak Kovács Bélával elfogadtatni célkitűzéseinket és elgondolásainkat. Ismerőseim közül főbben is szoros kapcsolatban állottak a missziókkal, Salátának is szoros kapcsolata volt a missziókkal és itt kapcsolódott be Kovács Béla, aki személyesen is tárgyalt a misszió több vezető személyiségével. Külföldön létesített vonalunkat Soós Géza személye képviselte. Genfi és római tartózkodása alatt szoros kapcsolatol épített ki Besseney Györggyel és Aporról, a disszidens követekke, Radvánszky Antállal, a Magyar Nemzeti Bank disszidens főtitkárával és ezektől vett információ alapján meglehetősen tisztá képet tudott adni. Ugyanílyen természetű információ futott be: Londontól Szabó Tamás követségi titkár levelében. Minfan háborús konfliktus veszélye volt, ezekben a tervezetekben merült fel Lakatos Géza, Veress Lajos, Balogh István álamtitkár, Bárányos Károly és Szeder Ferenc személye is. Szó volt a Kommunista Párton kívülről kommunista frakció részéről egy személy bekapcsolásáról is. Ezek csak tervezetek maradtak, mert később a háborúkonfliktus veszélye megszűnt.

— Kovács Béla látható, hogy

Szentiványi Domokos szenzációs vallomása

tisztázta Kovács Béla szerepét az összeesküvésben

Kovács Béla iett volna az ellenkormány beügyminisztere

Az összeesküvők bűnperének 6. folytatásos főtárgyalása Szentiványi Domokos kihallgatásával kezdődött. Az elnök kérdésére Szentiványi kijelentette, hogy felelősnek éri magát, de bűnösnek csak részben.

— Szerintünk — mondotta — a politikai fejlődés „helytelen politikai irányba” eszűst. Próbáltunk erőket tömöríteni, hogy ezt az irányzatot ellensúlyozni tudjuk. Miután köztünk volt két kisgazdapárti tag, Arany Báln és Saláta Kálmán, az ő személyükön keresztül a Kisgazdapárton belül véltünk megtalálhatni bizonyos erőket. A munka 1946-ban a Kisgazdapárt és a Parasztszövetség felé indult meg. Meg volt rá a lehetőség, mert munkatársaink között két kisgazdapárti tag ült és rajtuk keresztül tudtuk tartani a kapcsolatol a Kisgazdapárttal és próbáltuk megnyerni azokat a személyeket, akiknél támogatásra számítottunk. Ide tartozott a párt főtitkára, Kovács Béla, továbbá Saláta és Arany köré tömörült képviselők és párttagok, Hám Tibor, Jatzkó Pál, Vattay László. A befolyásolást a két kisgazdapárti tag csinálta, a hetesbizott-

ság kebelében kialakult felfogás szerint.

Jankó tanácselnök felolvasta a vádlottnak a nyomozás során tett jegyzőkönyvi vallomását, amely így hangzik: „A Magyar Közösség régi alapelveitől nem tért el. Ezek a Horthy-rezim alatt alakultak ki és szemben állottak a magyar köztársaság alaptörvényeivel. A Magyar Közösség köztársaságellenes mozgalom volt. Törvénytelennek tartottuk a földreformot, az állampolgári jogegyenlőséget, magát a köztársaság kikiáltásának tényét. Ebből következtett az, hogy a rendszer megdöntésére és a hatalom átvételére törekedtünk.”

— Fenntartja ezt a vallomást? — Vallomásomat fenntartom.

Ezután arról beszélt a vádlott, hogy a szervezkedés a Kisgazdapárton belül folyt a pozíciók megteremtése érdekében, beleértve a külügyi bizottságban való pozíciófoglalást is.

— Mindíg arról volt szó, hogy a békeszerződés ratifikálása után lettek volna az erők felhasználva. Az első nagyobbzabású kísérlet a Parasztszövetség megszerzésére irányult. Már előzően is igyekeztek embereket megnyerni a Kis-

gazdapártnban Arany és Saláta segítségével. Ez a munka párhuzamosan folyt az úgynevezett „aranyosítási” és B-lista kérdésével.

— Mennyi embert tudtak megmeníteni?

Szentiványi: Elég tekintélyes számban.

A Kisgazdapárt karhatalmi szervezkedéseiben belül Jatzkó képviselő és csoportja foglalkozott a paraszti tömeg karhatalmi módon való összefogásával. Arany és Saláta a legmesszebbmenően támogatták.

— A földreformmal kapcsolatban a Parasztszövetségben keresztül milyen befolyást kívántak érvényesíteni?

— Erre Héder dolgozott ki egy elaborátumot. Ó ennek reformját végezte el, a 300—500 holdas közpérbirtokok létesítését. A gazdag parasztság és volt középbirtokosok erősítése volt a cél.

— A legfontosabb természetesen a Kisgazdapárton belül történt, ahol a Hám—Saláta—Arany-féle csoportokon kívül szoros kapcsolatol építettünk ki Kovács Béla főtitkárhoz is. Ez volt a befolyásolásnak szokott vonala.

Gáll Lajosné.

kit: akarjátok! Életeket minden ártétt szenevése, lelketek minden forró vágya egyetlen hatalmas akarattá acélosodjon bennetek. Békét akarjátok! Békét az otthonba hazába, a világnak és ha mi így akarjuk, nem lesz többé háború,

csak boldog béke. Akkor nem lesz rettegés, szenvedés számotokra. Az egész világon vidáman dolgozó, befejedett életű anyák mosolyát tükrözik majd vissza a márciusi nappal kacagó gyermekszemek. Töletek függ, hogy így legyen. Ma-

gatokban gyengék vagytok, letörnek a gondok, bajok. De összefogva az egész világ békéért harcoló asszonymillióival, csodákat fog teremteni a mindannyiónk lelkéből áradó kiapadhatatlan szeretet.

Nemzetközi nőnap ma délután fél 3 órakor az Arany Bikában

Csehszlovákia belügynek akarja tekinteni a magyarok széttelepítését

Gyöngyösi Clementishez írt levelében a csehszlovák magatartással indokolja a tárgyalások megszakadását

rendszeresebb és céltudatosabb összefogásról van szó. Kovács Béla láthatja ezeket a kapcsolatokat akörül, amikor Soós Gézát meg akarták menteni a genfi külképviseleti posztra. A hetesbizottság részéről kísérlet történt Arany révén, hogy Kovács Bélát bekapcsolják a közösségbe. Később Arany bejelentette, hogy egyelőre sztrájkot tart, lépeit mert Kovács Béla túl heves. A kárhatalom kérdését Kovács Bélával nem beszéltem meg. Az államforma kérdése sem merült fel. Visszont azokat a kérdéseket, amelyek nem voltak szorosabb kapcsolatban az államformával, Kovács magavá tette. Egyik alkalommal Nagy Ferenc fel akarta menteni Kovács Bélát a főtitkári tisztség alól. A hetesbizottságban ezt a kérdést is tárgyalták és az itteni döntés alapján Saláta és Arany sikeresen intervenáltak Kovács érdekében. Katolikus vonalon Saláta a primással is tárgyalt két-három ízben. Azenkívül folytak megbeszélések az Actio Catholica vonalán is. A Polgári Demokrata Párttal kapcsolatban is kialakult egy vonal. Szentiványi Sándor és a választott tanácsára alakult a Polgári Demokrata Párt vezetősége úgy, hogy elnök Telesi Géza, alelnök Szentiványi András lett. Az ellenkormányban Kovács Bélát kontempláltak földművelésügyi miniszternek.

Gyöngyösi János külügyminiszter, a magyar kormányküldöttség elnöke a csehszlovák-magyar tárgyalások megszakítása után levelet intézett Clementis Vladimír külügyi államtitkárhoz, a csehszlovák delegáció elnökéhez. A levélben hangzottja, hogy a magyar delegáció kész volt igen messzemenő kötelezettségeket magára vállalni, amelyek az áttelepítés ütemének csehszlovák részről óhajtott lehető meggyorsítása tekintetében elmentek Magyarország gazdasági és pénzügyi teljesítőképességének végső határáig. A tárgyalások megindulásától kezdve örömmel állapítottam meg, hogy a magyar delegáció részéről megnyilvánult őszinte meggyezési készséget a csehszlovák delegáció a lakosságcsereegyezmény értelmezésére és végrehajtására vonatkozó jogi, technikai és gazdasági kérdésekkel kapcsolatban hasonló előzékenységgel viszonyozta. Ennek folytán mindkét felet kötelező megállapodás lehetősége adva volt. Annál nagyobb

meglepetéssel kellett tapasztalnom — írja Gyöngyösi —, hogy amidõn felvettem a lakosságcsereegyezményhez tartozó jegyzõkönyvnek csehszlovák részõl a Szlovákiában élõ magyarok kezelése tekintetében vállalt kötelezettsége teljesítésének kérdését, a csehszlovák delegáció legmerekvebb visszautasításával találkoztam. Nevezetesen, ami a csehszlovákiai magyaroknak munkaerõmozgósítása címén történt széttelepítését és vagyonuk elkobzását illeti.

Elnök úr erre vonatkozó állásfoglalását azzal indokolta, hogy ezeket a kérdéseket Csehszlovákia belügynek tekinti, amelyekrõl államközi tárgyalásokat folytatni nem hajlandó. Kormányom idevonatkozó állásfoglalásának birtokában nyomtatékkal vagyok kénytelen kijelenteni, hogy a magyar kormány ezt az álláspontot nem teheti magáévá. Elnök úr álláspontjának érvényesülése a gyakorlatban azt jelentené, hogy Magyarország megerõsítene a lakos-

ságcsereegyezménybõl folyó azokat a kötelezettségeket, amelynek teljesítése Csehszlovákia érdekében áll, ugyanakkor azonban a lakosságcsereegyezményben Magyarország szemben vállalt kötelezettségei, amelyek teljesítése viszont Magyarországnak prominens érdeke, nemcsak megerõsítene, hanem elismerné és azok végrehajtásáról tárgyalásokat folytatni nem hajlandó.

Sajnálattal kell közölnöm Excellenciáddal, hogy ilyen helyzet létesítéséhez a magam részõrõl nem járulhatok hozzá és ezért nem vagyok abban a helyzetben, hogy a szép eredményekkel biztató tárgyalásokat az adott helyzetben továbbfolytathassam. Természetesen mindenkor készséggel állok a delegáció rendelkezésére a tárgyalások újrafelvételé céljából, mihelyt megváltozik az a csehszlovák magatartás, amely a tárgyalások megszakítására okot adott.

Hányos a telefonkönyv

Nb. lapjuk közérdekû kérdéseikkel szívesen foglalkozik, ezért bátor vagyok az alábbi panaszos levelem Önökhöz eljuttatni.

A posta az elmúlt három hónapban kb. 400 új elõfizetõ állomást kapcsolt be. Ezek nevei a telefonkönyvben nem szerepelnek, mert a telefonkönyv, valamint az azt követõ pótfüzet a bekapcsolás elõtt jelent meg. Ha a fõlívõ egy új elõfizetõ száma után érdeklõdök, vagy aziránt érdeklõdök, hogy az illetõ az új elõfizetõk közül kapott-e állomást, akkor ezt csak a „Tudakozó” útján teheti, aminek minden esetben egy beszélgetési díjat kell megfizetnie. Ezek az érdeklõdõk sok elõfizetõnél meghaladják a havi rendes beszélgetések számát. Egy pótfüzet ekkély összegbe kerülne és nemcsak az elõfizetõk kényelmét szolgálja, hanem a kezelõ személyzet munkáját is megkönnyítette volna, amidõn egy kapcsolási szám miatti nem kellene a központot kétszer sõt háromszor is igénybe venni.

EGY KERESKEDÕ

Hétfõn ül össze a négy nagy

Moszkvában hétfõn ül össze Molotov, Bevin, Bidault és Marshall, hogy megvitassák a német békefelvezet alapvonalait, az osztrák államszerzõdést és a világháború elzárulásának szempontjából dõt jelentõségû egyéb kérdéseket. A szovjet fõváros már teljesen felszõlt a förténelmi talákozásra, amelyet a legmodernebb épületekben a reptér központi székében tartanak meg.

Ma tizenegy helyen ragadják meg a kalapácsot a debreceni kommunisták az inségesekért

A Magyar Kommunista Párt minden alkalommal és kínálózó lehetõséget megragad arra, hogy megvédje a kisembereket, a dolgozó nép érdekeit. Közigazgatási, közéleti pozíciók mind csak arra szolgálnak a kommunistáknál, hogy erélyesebben és nyomatékosabban tudjanak sikraszállni a dolgozók érdekeiért.

Debrecen város napokban jelezte törvényhatóság közgyûlésén a kommunista törvényhatósági bizottsági tagok felvetették Debrecen eddig leginkább elhanyagolt külvárosainak, kerteségeknek, telepeinek legégetõbb problémáit. A Kommunista Párt nem úgy tesz szõvá valamit, hogy azzal aztán végkép elhalgasson és a többi pártokhoz hasonlóan jólesõ õnteltséggel könyveljen el egy-egy felszólalást.

A Kommunista Párt szavait tetek követik: a mai napon 11 patronázs csoport fut szét a város legelhanyagoltabb telepeire, negyedeibe, hogy segítséget vigyen az ottani szegénységnek, inségeseknek.

A Woláffka-telepet, a Téglyáskertet, Rokkanttelepet, Csapókertet, Katz-telepet, Olajútót, Szabadság-telepet, Nyulást, Homokkertet, Kerekes-telepet és Rákosi-telepet keresik fel a debreceni kommunisták patronázsosapatal. Ma 11 helyen fognak felszállni a debreceni kommunisták kalapácsütési és 11 telep és külváros szegény dolgozóit fogják meg-

HOL SZÓRAKOZZUNK?

<p>Csokonai-színház</p> <p>9-19-én, vasárnap, hétfõn fél 7</p> <p>Sárdy János és Nagy Anci</p> <p>együttes vendégfellépésével a Luxemburg grófja</p> <p>Vasárnap délután 3 kor</p> <p>Házasság hármásban</p> <p>„Te vagy a fény az éjszakában”</p>	<p>Kamara-színház</p> <p>9-én, vasárnap fél 7 órakor</p> <p>Kis Eyolf</p> <p>A magánalkalmazottak szakszervezetében vasárnap délután 6 órai kezdettel mûsoros teadélután lesz, Belépõjegyek a szakszervezeti titkárságnál kaphatók. Minden kartársat szeretettel vár a kultúrbirozság.</p>
<p>APOLLO MOZI</p> <p>Lady Hamilton</p> <p>Ma utoljára</p> <p>Hétfõn KELET LEÁNYA</p> <p>Spanyol marokkói dráma</p> <p>Elõadások köznapokon a. u. 3, 5, 7, vasárnap és ünnepnap d. e. 11-kor is!</p>	<p>Vigszínház-mozi</p> <p>Debrecenben elõször! A legtekélyesebb színes filmcsoda</p> <p>A nagy kaland</p> <p>Fõszerepben: Merle Oberon</p> <p>Elõadások: 2, 3.45, 5.30, 7.15-kor.</p> <p>Hétfõn 3.15, 6.45 órakor</p>
<p>Meteor-filmszínház</p> <p>Jávor Pál, Simor Erzsé, Bilicsi Tivadar kacagató, táncos, zenés magyar vígjátéka: Tökéletes férfi</p> <p>Elõadások hétköznap fél 5, fél 7-kor, vasárnap 11, fél 3, fél 5, fél 7-kor</p>	<p>Csokonai-színház</p> <p>Közkiánatra!</p> <p>Hétfõn, 10-én este is fellép SÁRDY és NAGY ANCI a „Luxemburg grófja” c. nagyoperettben</p> <p>Siessen jegyét megváltani!</p>
<p>Minden délután 5 órától</p> <p>T Á N C</p> <p>a TOTH cukrászdában</p> <p>Kulcsár—Németh duó-zenéjére</p>	<p>MEGNYILT</p> <p>„KIS KORONA” sörözõ, étterem!</p> <p>Csapó-utca 17. (Színház-átjáró). Allandóan meleg konyha! Kitérõ hajhorok. Minden este cigányzene.</p> <p>Tisztelettel Frank Jenõ vendéglõmester</p>

SOROZATOS LETARTÓZTATÁSOK AZ ÖSSZEESKÜVÉS ÜGYÉBEN

A Magyar Község földrajti mozgalmának felszámolása tovább folyik. A rendõrség az utóbbi napokban sorozatos letartóztatásokat fogatosított. A letartóztatottak között vidéki katonatisztek, köztisztviselõk, vállalkozók és egyéb foglalkozású közösségi tagok vannak. Több ismert miniszteriiumi tisztviselõt és fõvárosi ügyvédet, fõleg MÛNE-vezetõket tartóztatottak le.

Közellátás

Kovartliszt kiosztás. Felhívja a közéleti ügyosztály a város ellátatlan lakosságának figyelmét arra, hogy a „Hatosági élelmiszerjegy” (70. sz. nyomtatvány) 1-es (arab) listaszámú részére 80 dkg. kovartlisztet szerzhettek be a fõszerkiskereskedõknél kã-ként 82 fillérre egységáron.

Grizkiosztás. Ertesíti a közéleti-mezõsi ügyosztály a város ellátatlan lakosságát, hogy a 0-1 éves gyermekek részére kiadott „Állami lisztpõte-jegy csesemõk részére” (225. számú nyomtatvány) márciusi listát I. hét és listát II. hét részvényére 40-40, összesen 80 deka gris szerzhethõ be a Hangya I-nél (Rõza-utca), Hangya III-nél (Piac-utca), Fogyasztási Szövetkezetnél (Csapó-utca) és az Általános Fogyasztási Szövetkezetnél (Hátvan-utca), kilogrammonként 1.40 filléres egységáron.

KERESKEDÕBÁL március 15-én az Arany Bika termelben

Hajdú és Bihar vármegyékben ma több szervezett dolgozó van, mint háború előtt egész Magyarországon

Meenyült az első megyei szakszervezeti konferencia

Ünnepélyes külsőségek között rendezték meg Hajdú és Bihar vármegyék szakszervezetei első megyei konferenciájukat a MÉMOSZ díszes nagytermében. A háripari munkások dalárdája a Himnuszot és az Internacionálét énekelte el, majd *Fehértói* elnök nyitotta meg a kétnapos konferenciát. *Balogh* István főispán Hajdú megye közönsége és a Nemzeti Parasztpárt nevében köszöntötte a konferencia résztvevőit. *A dolgozó kisparaszatok tudják, hogy harcukban az ipari munkásság oldalán van a helyük* — mondotta élénk helyeslés mellett. *Molnár Győző* főkapitány a rendőrség támogatásáról biztosította a szervezett dolgozókat, amely most, ellentétben a régi rendszerrel, a munkásság mellett és nem ellene dolgozik. Szavait zúgó taps követte. *Szabó* István

a Szociáldemokrata Párt részéről üdvözölte az első megyei konferenciát, kijelentve, hogy a két munkaspárt a történelmi múlt hibáiból tanulni fog és nem enged, hogy egymással szembe kerüljenek a munkások tagjai. *Szabó* István a Magyar Kommunista Párt nevében hangsúlyozta, hogy a konferencia ma döntő politikai atmoszférában ült össze. Akkor, amikor *Horthy* sötét összeesküvőt éppen a szervezett dolgozók által felépített demokratikus Magyarországot akarták rombadönteni. *Az eddig elért eredményeket a szakszervezeti dolgozók egysége biztosította.* Erre kell továbbra is a legnagyobb súlyt helyezni, hogy a nehézküzdalom után végül egy igazi haladást biztosító kormányt teremtsünk meg.

ról, a baloldali pártok közötti jó viszonyról és arról az anyagi bázisról számolt be, amit a bősérményi szervezett munkások megteremtettek. *Székely* István, a magánalkalmazottak központjának kiküldötte

a szellemi és fizikai munkások együttműködéséről szólt és kijelentette, hogy többé ezt a két dolgozó réteget egymás ellen hangolni nem lehet.

Kovács Sándor hajdúnánási küldött a mezőgazdasági dolgozók és a malomipari munkások érdekében szólt fel. *Ifjú Viski* János, a gáborjáni FEKOSZ kiküldötte az alacsony mezőgazdasági munkabérekért tette szót. *Sass* Sándor, a debreceni Világítási Vállalat üzemi bizottságának elnöke a két munkaspárt hároméves gazdasági tervét üdvözölte és a szakszerve-

zetek támogatásáról biztosította őket. *Papp* Imre konyári gazda az MSZK parasztlányzó politikájára ellen szólt fel. *Tóth* József vargonyári üzemi bizottsági tag a szakszervezeti központ és a vidék szorosabb kapcsolatának megteremtése érdekében szólt. *Patai* Gyula, a debreceni nyomdász szakszervezet delegáltja a munkások jobb terjesztését tette szótá és

Oravetz Máttyás Földesről a szakszervezetek fontosságáról beszélt. *Papp* Imre hajdúbogosi kisbirtokos az újgazdák és kisbirtokosok számára adómentességet és a régi kataszteri adóalapok felülvizsgálását kérte. *Nagy* Lajos, a vasas szakszervezet debreceni küldötte a munkabér megápitásokról szólt.

A konferencia első napja lapzártakor még tart, annak további beszámolóját keddi számunkban hozzuk.

Kiter eszik az üzemi bizottságok jogkörét

Piros László lőttikárhelyettes, a Szakszervezeti Tanács kiküldötte másfélórás beszédében változta a szakszervezet problémáit és a belpolitikai helyzetet. Az eddig elért eredményeket — mint mondotta — három periódusra lehet bontani: a szakszervezeti mozgalom kiépítése, az ország újjáépítése és végül, de nem utolsósorban a politikai küzdelem, háré a reakció ellen. Mindhárom szempontból eredményes munkát mutathat fel a magyar dolgozók szabadszakszervezete. Ma már 49 szakmai szervezet másfélmillió tagot tart nyilván és csupán *Hajdú és Bihar vármegyék 70 ezres taglétszáma meghaladja a háború előtti Magyarország szakszervezeti tagjainak számát.* Nem kis jelentőségű az, hogy az állami és közületi szervek minden egyes posztján ott örökölnek a munkásság érdekei felett a szakszervezet delegáltjai. Nagy eredményt jelent az üzemi bizottságok megteremtése, mely új fegyver volt a munkásság kezében. A szakszervezeti munkaközvetítő és azok a pozíciók, amelyek a kollektív szerződések megkötésénél a szakszervezet kezébe kerültek, döntően megváltoztatták a dolgozók számára a munkafeltételeket.

rosabbá tenni a dolgozók egységét. A két munkaspárt hároméves gazdasági tervéért a szakszervezetek mindenkor sikereszámúknak. Legközelebbi feladatuként jelölte meg a háborús és inflációs nyereségek elkobzását, a vagyonváltást. De nem kevésbé fontos az újgazdák és kisbirtokosok megsegítése, az üzemi bizottságok jogkörének kiterjesztése és a szakszervezeti törvény megteremtése. Az üzemi bizottság egyik tagjának ugyanolyan jogkörrel kell résztvennie az igazgatósági üléseken, mint az igazgatóság bármely tagjának. A szakmai szervezések után napirendre kell tűzni az ipari szervezések kérdését is.

Utána *Molnár* József hajdúmegyei szakmaközi titkár tartotta meg beszámolóját a szakszervezetek munkájáról. 1946 tavaszán közigazgatási tanfolyamot rendezett a szakmaközi bizottság, 121 hallgató vett ezen részt eredményesen, sőt ezek közül 96 jelenen vizsgázott. Nagy részük elkerült a jegyzőképző tanfolyamra is. Üzemi bizottsági tagoknak is tartott a szakszervezet egy speciális tanfolyamot az üzemi vitelről. A FEKOSZ-szal karöltve a szakszervezetek Hajdú és Bihar megyék területén vezetőképző tanfolyamokat rendeztek 240 szakszervezeti tag számára. De nem feledkezett meg a szakszervezet a szövetkezeti eszméről sem és ennek érdekében több, mint tíz községben sikerrel előadásorozatot tartottak. Ezeket kívül állandóan szakszervezeti szemináriumokat tartanak s eddig 10.000 tag hallgatta végig a szemináriumokat. Jelenleg is több, mint 800-an hallgatják a szakszervezetek szemináriumait. A dolgozók iskoláját is megszervezték 110 hallgatóval, a jogi és államtudományi egyetemi előkészítő tanfolyamra küldött tagok közül pedig 45 munkás eredményesen vizsgázott és tovább halad. A szakszervezet így küzd tetteivel a kultúráért.

Hajdú megyében jelenleg 5000 munkanélküli van nyilvántartva. Mindenütt meg kell szervezni a munkaközvetítő hivatalokat, hogy csak a szakszervezeti munkaközvetítő útján kerüljön a munkanélküli munkába, mert a közvetítés joga a szakszervezeteket illeti. Tavaly a FEKOSZ munkaközvetítője 30.000 munkát helyezett el a megyében. A munkaterv a munkaközvetítés teljes kézbevétele és az oktatás további fokozása.

A küldöttek hozzászólása
Lovász Mihály, a Magyar Mérézők és Technikusok Szakszervezetének elnöke volt az első felhívó. A jövőt csak a munkásság és az értelmiség teljes és őszinte összefogása biztosítja — mondotta. *Nemes* Sándor hajdúbősérményi szakszervezeti titkár a helyi szakszervezeti működésé-

Rögn tudja már mindenki Kálmán Ferencről, hogy a Kisgazda Párt szélső jobbszárnyához tartozik. Régebbi megnyilatkozásai nem igen hagytak kétséget afelől. Utólag az összeesküvéssel kapcsolatban lépett porondra a derek képviselő s a „Debrecen” febr. 19-1 számában léthasádos vezércikkben igyekezett denuciálni azokat, akik azt követelték, hogy a Kisgazda Párt ne csak országos, hanem megyei viszonylatban is nézzen körül a háza táján és soperje ki sorai közül az összeesküvőkkel szimpatizáló jobboldali elemeket.

„Felhívom az összes dolgozó népet a figyelmét, hogy 'ho-mi feleletlen demagógiát hirdet egyéneknek a szavára ne üljön fel.' — hangzik a dörögdelmes első mondata. A cikk lényeg-ös öntömjenzés. „Hüszvéves politika” múlt van a hátam mögött. Állítom, hogy húsz éven keresztül nem hazudtam nektek egyetlen egyszer sem. Hüszvéves, demokráciáért vívott harcaim jóról fordulókat hoztak, amikor arra kényszerítettek, ne vesztítsétek el fejeteket...” — dörögnek tovább a frázisok.

Peruze, amikor meghitt körben érezte magát, egészen másként beszélt. Amikor mégis kiderült, hogy egy br-zalmas bősérményi kisgazdaggyűlésen szemérmetlenül uszított az összeesküvők mellett, pimasz hangon támadta a belügyminisztériumot és a baloldali pártokat sőt odáig ment, hogy a koalíció felbontásáról beszélt, akkor a legegyszerűbb módszerhez folyamodott s egyszerűen letagadta a dolgozkat. „Irhatnak rólam, amit akarnak, akár újságokban, akár falitáblákra.” — írja a „Debrecen” múlt keddi számában.

Bár ezek után feltételezzük, hogy őt tényleg nem érdekli, mit írnak róla, de talán a Kisgazdapárt beszüntetését mégis érdekelné fogja, ha közelebbről utánanéznünk annak a hüszvéves múltjának s megnézzük, hogyan is vívta harcát Kálmán Ferenc a *Horthy* rezsim alatt a demokráciáért.

Nem „feleletlen demagógiával”, irá-ös bizonyítékokkal igazoljuk, mennyivel jobb lett volna, ha az elmúlt rendszer valóban belefojtotta volna a szót, mint ahogy szereti hangoztatni. De az elmúlt rendszer nem tett ilyet. Tudta, hogy miért.

A Kisgazda Párt 1930-ban bontott zászlót Bekécsen. Röviddel a békési zászlóbontás után, 1930 október 20-án kisgazdaggyűlést tartottak Debrecenben is a békési szervezkedés folytatására. A gyűlésen felszóllottak a Kisgazda Párt akkori vezetői s ott voltak Kelemagyarország vidéki kisgazda kiküldöttei is. Ott szólt fel Kálmán Ferenc is.

A „Debrecen” 1930 október 21-i száma a nagygyűlésekről szóló beszámó-

Már 1930-ban Hitlert dicsőítette Kálmán Ferenc kisgazda képviselő

Rögn tudja már mindenki Kálmán Ferencről, hogy a Kisgazda Párt szélső jobbszárnyához tartozik. Régebbi megnyilatkozásai nem igen hagytak kétséget afelől. Utólag az összeesküvéssel kapcsolatban lépett porondra a derek képviselő s a „Debrecen” febr. 19-1 számában léthasádos vezércikkben igyekezett denuciálni azokat, akik azt követelték, hogy a Kisgazda Párt ne csak országos, hanem megyei viszonylatban is nézzen körül a háza táján és soperje ki sorai közül az összeesküvőkkel szimpatizáló jobboldali elemeket.

„Felhívom az összes dolgozó népet a figyelmét, hogy 'ho-mi feleletlen demagógiát hirdet egyéneknek a szavára ne üljön fel.' — hangzik a dörögdelmes első mondata. A cikk lényeg-ös öntömjenzés. „Hüszvéves politika” múlt van a hátam mögött. Állítom, hogy húsz éven keresztül nem hazudtam nektek egyetlen egyszer sem. Hüszvéves, demokráciáért vívott harcaim jóról fordulókat hoztak, amikor arra kényszerítettek, ne vesztítsétek el fejeteket...” — dörögnek tovább a frázisok.

Peruze, amikor meghitt körben érezte magát, egészen másként beszélt. Amikor mégis kiderült, hogy egy br-zalmas bősérményi kisgazdaggyűlésen szemérmetlenül uszított az összeesküvők mellett, pimasz hangon támadta a belügyminisztériumot és a baloldali pártokat sőt odáig ment, hogy a koalíció felbontásáról beszélt, akkor a legegyszerűbb módszerhez folyamodott s egyszerűen letagadta a dolgozkat. „Irhatnak rólam, amit akarnak, akár újságokban, akár falitáblákra.” — írja a „Debrecen” múlt keddi számában.

Bár ezek után feltételezzük, hogy őt tényleg nem érdekli, mit írnak róla, de talán a Kisgazdapárt beszüntetését mégis érdekelné fogja, ha közelebbről utánanéznünk annak a hüszvéves múltjának s megnézzük, hogyan is vívta harcát Kálmán Ferenc a *Horthy* rezsim alatt a demokráciáért.

Nem „feleletlen demagógiával”, irá-ös bizonyítékokkal igazoljuk, mennyivel jobb lett volna, ha az elmúlt rendszer valóban belefojtotta volna a szót, mint ahogy szereti hangoztatni. De az elmúlt rendszer nem tett ilyet. Tudta, hogy miért.

A Kisgazda Párt 1930-ban bontott zászlót Bekécsen. Röviddel a békési zászlóbontás után, 1930 október 20-án kisgazdaggyűlést tartottak Debrecenben is a békési szervezkedés folytatására. A gyűlésen felszóllottak a Kisgazda Párt akkori vezetői s ott voltak Kelemagyarország vidéki kisgazda kiküldöttei is. Ott szólt fel Kálmán Ferenc is.

totta követendő példaként a lelkesülő hallgatóság elé.”

A továbbiakban ismerteti a gyűlés lefolyását. Ismét a „Debreceni Újság”-ot idézzük, amint Kálmán Ferenc beszédéből idéz: „Nézzük meg — mondotta — mit csinált Németországban egy nagy ember: Hitler Adolf. Egyetlen fordulat és csodát csoda követ. Miért nem tudja ezt megcsinálni a magyarság, amely nem szolgának, hanem úrnak született.”

Igy szolgálta Kálmán Ferenc hüszvéves működése alatt a parasztság érdekeit. 1930. októberében, több, mint két évvel Hitlerék „Machtergreifung”-ja előtt már lelkes híve volt a megalománias felőrültek, aki addig csinált „csodát csoda után”, míg végül Európa majdnem belepusztult ezeknek a csodákba.

1930-ban még a jobboldalnak is csak a legkötvegyosabb része lelkesedett a pomzibajuszi Führerért, de Kálmán Ferenc — nyilván a parasztság érdekeinek védelmében — már köztük volt.

Befejezésül hadd szóljon ismét helyettünk Kálmán Ferenc a már előbb idézett vezércikkének utolsó mondatával: „Bűnösöket világot sem akarunk menteni, aki vétett a demokratikus rend ellen, az a bűnhődjön.”

Kérdézzük a fentiek után minden beüleletes demokratikus magyartól, nem volna-e helyes, ha Kálmán Ferenc levonná ezek után saját írásának konzekvenciáit és eltűnnék a közéletből?

Öttagú tisztogató bizottságokat küld ki szervezeteihez a Kisgazdapárt

A Független Kisgazdapárt politikai bizottságának ülésén elfogadták a végrehajtó bizottságnak azt a javaslatát, hogy minden megyei pártszervezethez öttagú tisztogató bizottságot küldjenek ki. A bizottságok tagjai csak olyanok lehetnek, akik az 1939-es választások óta megszakítás nélkül tagjai a pártnak. Ezek vizsgálják felül minden megyei és járási szervezet tisztákarát. A politikai bizottság kizárta tagjai sorából *Csaffós* Lajost, a Somogy megyei szervezet alelnökét és *Bárfay* Györgyöt, a megyei szervezet titkárát, s a legközelebbi ülésen megalkotják a párt új fegyelmű bizottságát, amely először *Kiss* Ferenc és *Balogh* András képviselők ügyével foglalkozik. Tudomásul vette a politikai bizottság, hogy igazolójelentés megfélére szólították fel azokat a

képviselőket, akiknek beszédeiből a sajtóban olyan közlések jelentek meg, hogy nem tartották magukat a pártvezetőség elhatározásaihoz és a koalíciós szemléhez. Az ülésen a miniszterelnök még bejelentette, hogy *P. Szabó* István lemondott a Parasztszövetségben viselt ideiglenes vezetőségéről, amellyel *Katonai* Elek képviselő bízták meg.

Malom henger

rovatolását és csiszolását 24 óra alatt teljesítjük, egyben géplakatos, és vasaszergegyes munkát, villanyhegesztést vállalunk.
Szabó Sándor
és
Sóvári József
géplakatos mesterek
Barna-utca 3. sz.

Boldog a mama örül a baba... van már

Thiosept
baba szappan
baba olaj
baba krém
baba hintőpor

Thiosept bőrfertőtlenítő olaj felhasználásával készült felülmuhatlan bőrápoló szer. Kapható minden szaküzletben.
Gyártja: M. Odolművek Rt.

6141 mintát vizsgált meg tavaly a debreceni Mezőgazdasági Vegyikísérleti Állomás

A Vegyikísérleti Állomás az 1946. évi folyamán összesen 6141 mintát vizsgált meg, mely számból az állomás szakközegei által vett élelmiszer és egyéb mezőgazdasági termény, termék és cikk minták száma 2648 volt. Ebből a számból kifogásoltatott összesen 1422 minta, azaz a hamisítás 53.7 százalék volt. Magában Debrecen városában összesen 2140 mintát vettek, ebből kifogásoltatott 1171 minta, azaz a hamisítási százalék 54.7 volt.

A vett mintáknál a hamisítási százalék a következő: Tej 60.0, tejföl 46.4, vaj 90.5, zsír és olaj 12.2, liszt 32.4, paprika 34.8, fűszerek, pótlók 33.3, gyümölcskészítmények 34.9, kávé, pótló 25.0, ecet 32.0, egyéb anyagok 20.0.

A részletezésből kitűnik, hogy a legnagyobb arányú hamisítás a tejenél, tejfölnél és vajnál történt. A szeptember 7-én tartott nagyarányú tejfelvizsgálat alkalmával meg nem felelő zsírtartalom miatt összesen 48 kg tejfelt koboztak el, amelyet a debreceni hadifogoly fogadó bi-

zottságnak adtak át főzési célokra. A mintavételek során Debrecenben 1946. évben összesen 331 esetben tartottak helyszíni ellenőrző szemléket, azonkívül 1946. évi február 18-tól kezdve a Hajdúsági Tejüzemi Szövetkezet várutcai üzeme állandó ellenőrzés alatt áll.

Különböző hatóságok Debrecen területéről összesen 21 mintát küldtek be, melyek közül kifogásoltak 7 mintát, azaz a hamisítási százalék 33.3 volt.

Fel kell hívni úgy a kereskedők, mint a fogyasztók figyelmét a Debrecenben — jegy nélkül, de a hatósági áron — kapható mosdószappanra, amely nem szappan, hanem 70-80 százalék vízből és 10-20 százalék zsírsavból álló durva hamisítvány.

A hamisítvány készítőinek már nyomában vannak, azonban annak teljes kiküszöbölésére elsősorban a tisztességes kereskedők segítségét kéri annál is inkább, mivel ilyen áru még jóhiszemű forgalombahozatala is kihatást képez.

Nem volt hajlandó segíteni az üzelmekben a malomvezető. Kidobták a részvényesek

A malomok visszaéléséről már számos esetben számolt be a „Néplap”. Már ismeretesek a malomok fogásai, amelyekkel nyugodtan úzik tovább kised játékaikat, mert a reakciónak sikerült elgáncsolni a kommunistáknak a malomok közsegésítésére vonatkozó követelését.

Egészen új és eredeti módszerrel tett tanúságot a Mándoki Tiszavidéki Malom Rt. Ez a cég még 1945-46-ból hírhedt volt az egész környéken és kiváltotta a lakosság ellenszenvét. A részvényeseknek kezdett a lábuk alatt égni a talaj és ekkor az a fúrfangos ötletük támadt, hogy szerződjenek egy kommunista vállalatvezetővel, aki — a hivatalos törvényeséki bejelentés után — teljes mértékben felelős a malomban végbemenő dolgokért. Úgy gondolták, hogy így majd nyugodtan csinálhatják azt továbbra is, amit azelőtt.

Január 29-én szerződötetett is a cég egy új vállalatvezetőt, február 1-én érvényesül. Az új vállalatvezetőnek még a szerződése aláírása előtt feltűnt a részvényesek munkáskijátszó magatartása és egy konkrét esetben szót is emelt azért, mert egy szegény favágó napzártnak kevesebbet akartak kifizetni, mint a járandósága. Jellemző a részvényesek munkáskijátszó és néppellenes magatartására, hogy bár a régi vállalatvezetőnek felmondtak, azzal is alkudoztak és nem akarták a törvény által előírt járandóságát kifizetni.

Az új vállalatvezető, amikor átvette a malmot, azonnal látta, hogy a malmot mulasztások terhelik. Az MSZK hanyag kiutalása miatt nem lehetett megállapítani, hogy mennyit és kinek utaltak ki. Még a télen összeültközése volt a malomnak forgalmiadó és közellátási ellenőrzés miatt a hatóságokkal. Az akkor felvett jegyzőkönyv szerint a Tiszavidéki Malom Rt. 54.000 forintos adócsalást követelt el. Ezért megbüntették őket: Jegyzőkönyv van arról is, hogy kétrendbeli közellátási mulasztás, csakis is terbeli a malmot és ezeknél az eseteknél még a jóindulat lehetőségét sem tudták felmutatni.

Mind ezek figyelembevételével az új vállalatvezető nem volt hajlandó a régi rendszert folytatni és több ízben szembe helyezkedett a részvényesek utasításaival, aminek a szerződés által körülírtak szerint teljes mértékben joga volt, mert a törvény szerint ő volt felelős mindenért, ami a malomban történik. Február 28-án a részvényesek behívták az új vállalatvezetőt és közölték vele, hogy azonnali hatállyal megszüntetik a jogviszonyt, mert nem képviseli a vállalat érdekeit. Felosztották a pénztár átadására, ami meg is történt. Az új vállalatvezető természetesen a felmondás miatt neki járó összeget követelte, amit a részvényesek kezesen megtagadtak. Tudomására hozták az új vállalatvezetőnek, hogy hiába próbálkozik, mert nekik — már mint a részvényeseknek — van kintarsuk és per esetén úgy ki tudják húzni az ügyet, hogy a munkavállaló nyugodtan felfordulhat éhen. Ebben igazuk is van, mert a jelenlegi törvények szerint hiába perli egy szerencsétlen munkavállaló munkaadóját, a per hónapokig, sőt évekig elhúzódhat.

A mándoki munkáskijátszó ezután egészen felháborító módon szarolni próbálták a kirúgott vállalatvezetőt. Levélben közölték vele, hogy mivel a malomnál a felelősség őt terheli, ha nem foglalja el munkahelyét, minden ebből származó költséget ráhárítanak. Emellett azonban tudatták azt is, hogy a neki járó felmondási időt és

összeget a bíróság döntésétől teszi függővé. Világos tehát ez az egészen aljas manőverezés: kényszeríteni akarják munkavállalójukat, hogy foglalja el munkahelyét, de követelését nem hajlandók elismerni.

Türhetetlen állapot, hogy ma a demokráciában ilyen esetek előfordulhassanak. Nem elég az, hogy a malomtulajdonosok a dolgozók rovására vagyont gyűjtenek, még munkavállalóikat is nyúzzák és üzelmeket anyagi előnyeik folytán akarják és úgy látszik, még mindig tudják is biztosítani. Tévődnek azonban a Tiszavidéki Malom Rt. részvényesei, mert náluk is érvényesülni fog a jó magyar közmondás: „Aldig jár a korszó a kútra, amíg eltörik.” És ezúttal a közmondásban ígért végzet el is fog követ fordulhassanak. Nem elég az, kezni.

Március 26-án megtartják a debreceni ipartestület tisztújító közgyűlését

Munkáspárti többség lesz az IPOK-ban

Az ipartestületi választások, amelyek több évtized után most zajlanak le először valóban demokratikus keretek között, különös jelentőségűek. Az iparosság érdekeinek védelmére olyan vezetőséget választ, amely először függetlenül magd a nagytöke, nagyvállalkozó befolyásától. Budapestben ez a változás nem ment minden zökkenő nélkül. Nem egy ipartestületben, kőshelyig menő harc folyt a régi nagyiparos, vagy azok befolyása alatt álló vezetők leváltása érdekében.

A harc Budapestben és az országban is sikerrel járt. Hiába mótolyozta a kisczagok sajtója a közvéleményt, hiába rágalmozta a demokráciát, még inkább a munkáspártokat, hogy ellenségei a kisiparnak, kiserlete csúfos kudarcot vallott. Az eddig lezajlott 25 budapesti választáson csupán négy győzelmet értek el, míg a többiben a munkáspártok értek el

döntő fölényt. Ezek közül a két legnagyobb ipartestületben, a nőtiszavidéki és a cipészéknél a kommunista értek el győzelmet. Ezek szerint az IPOK vezetőségébe a munkáspártok képviselői nagy többségben kerülnek be és ebbe a még hátralévő vidéki választások sem fognak döntően beleszólni.

Nálunk Debrecenben ilyen kiélezett harcra nem került sor. Az ellentétek nem olyan élesek, hogy békés megegyezésre ne juthattak volna. Ha voltak is elkerülhetetlen, esetleg személyi problémák, azok, úgy látszik, eltörpültek az általános szempont, a „jobbabbakat a pozíciókba” elv mögött. A jelöltbizottság titkos szavazás útján bocsátotta elfogadásra a jelöltek névsorát és így ez hivatalos lista lesz. Nem valószínű, hogy ellenlistára sor kerül és március 26-án megválasztják Debrecenben is az új ipartestület vezetőségét is.

Két húszéves kommunista csinálta meg a Nagytemplom tetőzetének több mint a felét

... Kettőszázharminchét... kettőszázharminckilenc... Kettőszázharminckilenc... Nincs több grádics, de elég is volt, ez ennyi, vegre most itt vagyok a Nagytemplom nyugati toronyának legeseteseiben, ahonnan már csak egy hevenyében összetoldott-foldott, tyúkúléserű kis létrán — előre megszámolom, tizenegy foka van — lehet még feljebb, most már valóban a legmagasabb és egyáltalán megközelíthető helyre, egy kis, szűk toronyablakhoz feljutni.

Kidugom fejem a kis toronyablakon. Füstölög a szivarok — gyárkémények, felfelé kapaszkodó toronycsúcsok, a Rákóczi-templom nagy, jégszerű vitőcsúsa mind-mind kissé meszeszerűen hatnak idején. Az egyetem komoly, harmónikus épülete mellett égnek törő, szürke vázú egyetemi templom meg szakasztott olyan, mint egy felállított ácscecuza.

Ahogy vagy két lépcsőházzal — nyugodtan nevezhetném ugyan kamrának is — lejjebb ereszkedem a toronyban, fülkésítő kalapácsütés sérti végig dobhartámat: az ablak mellett álló harangzó vigyorogva mulat látható megdöbbenésem, a mutat rá széles tenyerével a hatalmas, hatvanmázsás Rákóczi-huragra, mely lassú imbolygással járn kezd s ütemesen csattantia oda otromba nyelvet kifényesedett, kimart falúhoz. A harangzó itt úgy harangoz, mint motoz egy-két pillanatig egy kis zárható szekrényben — s a szürke ércoklosszus megindul. Saját bórómön — helyesebben egyre inkább zsongó fülelem — tapasztalom, hogy elég nagy zajjal jár... Megnyugodva konstátalom, hogy az öreg Rákóczi abba hagyta a dírmegést-dörmögést s így most már bátran lemegyek hozzá, körüljárrom, megcsodálom cikornyás díszeit, a rá krétával, festékkel meg istentudja milyen alkalmi eszközökkel kívül-belül rátetovált kővér szíveket, lányneveket. Hiába! A szerelmek még itt sem tudnak nyugton maradni...

Kiállok a széles párkányú ablakba: a veres-bádogos tetőn kopácsolást hallok, de látni nem látok senkit. A tetőzet keleti végén dolgoznak ütemesen, megszaladás nélkül a munkások. A fal meléi lapulva sikerül elvergődnöm a két toronyt összekötő oromfalhoz, melyen vagy hat kőbaba áll őrt. Lentől legálább is babáknak látszanak; most tűnik ki, hogy nálam kétszerte nagyobb kőfigurák.

A gerincem följutva, már emberre is akadok: a munkát szemlélő mérnök megcsóválja a fejét, amiut megpillant. Próbál egy munkást idekibálintni, de a harsány hang erédimévtelenül verődik vissza a felmeredő tetőküpről.

Nincs más hátra, én igyekszem megközelíteni a munkába mélyedt bádogosokat. Legnagyobb meglepetésemre csak ketten vannak.

— Hogy tudnak ketten ilyen pokoli zajt csapni? — ez az első kérdésem, mire szélesen elmosolyodnak s egy percre abba hagyják a munkát. Bemutakozunk. Rácz Lajos és Makai Sándor a két derék fiatal munkást — 21 és 22 évesek — s december vége óta dolgoznak itt megszakítás nélkül.

Könyved hangon, mint holmi eszélyiséget említik meg, hogy volt olyan nap a télen, mikor 25 fokos hidegben dolgoztak fent, a 60-70 méteres magasságban, minden pillanatban a szó szoros értelmében ég és föld között lebegve.

— De győzött a mi akaratunk az idő nyers erőjén! — mondja Makai Sanyi, s mikor megdicsérem azért a szép, választékos mondatáért, nevetve jegyzi meg, hogy őt osztályt végzett a gimnáziumban. Hat éve dolgozik a lakatos szakmában barátjával, Rácz Lajosival együtt. Nagyon érték egymást s mindig egymás mellett végzik a munkát.

Körülbelül 1200-1300 négyzetméter tetőzetet ketten csináltak meg a teljes, mintegy 2200 négyzetméteres bádogosmunkából. Gyönyörű teljesítmény! A fizetésük azonban aránylag már nem is olyan szép: ha „kidolgozzák” a heti 48 órát, 81.60-ra rúg az 1.70-es arbrérel. Igaz, hogyha kész lesznek, még külön prémiumot is fognak kapni: 50 fillért négyzetméterenként s ők szorgosan ragasztják a nehéz vaslemezeket egymáshoz, száz meg ezer méter számra.

Nem esőda. Rácz Lajos kommunista: büszkén ujságolja, hogy vasárnap is megy patronázs-munkára. Barátja szintén Kommunista Pártba iratkozik.

Amint lefelé bukdacsolok a sötét, meredek toronylépcsőkön, Rákóczi elvtárs szavai jutnak eszembe a kommunisták lendületéről, munkabírásáról. 1300 négyzetméter templomtetőzetet két hónap alatt csinált meg — nem egyszer 25 fokos hidegben — két húszéves kommunista!

A MAGYAR PARASZTLÁZADÁSOK

A Népszerű Főiskolai Tanfolyam dr. Szabó István a magyar történelem professzora, a nagy magyar parasztlázadásokról tartott előadást. A tudós felkészültségével és alaposágával, a legmodernebb társadalomtörténeti módszerekkel igyekezett helyes megvilágításba helyezni a magyar parasztság két legnevezetesebb forradalmi megmozdulását, Budai Nagy Antal és Dózsa György lázadását.

Az alkonyodó középkorban 1358 és 1525 között Európában mindenütt fellángolnak a parasztlázadások tüzei. Ebbe a körbe illeszkednek be a magyar események is. A jobbágysság felemelkedésével hamarosan szembe helyezkedik a XV. század folyamán a nemesség reakciója. Megállítja a feltűrékvő parasztságot a szabadság útján: ezért törnek ki Európaszerte a parasztlázadások. A parasztság forradalmi lendülete magával sodorja az alsópapságot, a diákságot, az értelmiséget is. Ilyen célokért fog fegyvert Erdély és a Felvidék magyar és román parasztsága 1437-ben. A közvetlen kiváltó ok az volt, hogy Lépés György püspök a dézsmát, a papi tizedet, kíméletlenül hajtotta be rajtuk. A fellázadt parasztlázadók kezdeti sikereket után egyezséget is kötnek a nemességgel s biztosítani kívánják a meglévő társadalmi rendben a maguk jogállását. Va amiféle parasztparlamenti megalkotása lebeg a szemük előtt, mely sérelmeiket a jövőben is orvosolni tudná. Végül is azonban a nemesség összefogott ereje, a kápolnai únió, leveri őket.

Sokkal elemibb erővel és az egész országra kiterjedő hatással tör elő a paraszti tömegek elkéserevése 1514-ben, a Dózsa György nevével elnevezett lázadásban. A viszonyok lényegesen megváltoztak a lefolyt 77 év alatt. A parasztság megindult a fejlődésnek

azon az úján, mely polgárosuláshoz vezethetett volna. Mezővárosokba tömörül, sok jobbágytelek üresen marag így s ez a nemesség érdekeit sérti, mely tebát a jobbágy szabadköltségkötésével igyekszik minden módon megnehezíteni. A jobbágysság helyzete a XV. század folyamán fokozatosan romlik s a lappa-gó zsarlatnok csak a történelmi véletlen kedvező szelére vár. Ezt az alkalmat a Bakócz Tamás által meghirdetett keresztshadjárát adta meg.

Dózsa György forradalma már nem elégedett meg a jobbágysság jogainak biztosításával, hanem egészen új társadalmi rendet akart. Azonban el kellett buknia, mert egy ilyen nagy fordulatnak a gazdasági és társadalmi előfeltételei még hiányoztak 1514-ben. Nyugaton is elbuktak a parasztlázadások, de mégis a parasztlázadások helyzetének javulását készítettek elő: nálunk a jobbágysságra szörnyű sors várt 1514 után, mind több terhet rónak rá és örökös szolgásgárra vetik. Csak 1848, de igazában csak 1945 szabadítja fel ezt a parasztságot s adja kezébe a magyar földet, melyért annyit vért áldozott s annyi verejtéket hullatott.

Könyvet kap,

illetménykötöknél — híres magyar, vagy idegennyelvű tró eddig meg nem jelent művet,

IRODALMI SZEMLEK kap, amely havonta közli a helyi külföldi irodalom, művészet, kultúra legfrissebb eseményeit.

SZELVÉNYK kap, amelynek alapján kedvezményesen áron mehet a helybeli MAFIRI moziba.

— mindent csak tagdíj ellenében —

HA BELÉP a Magyar Könyvtárak Kultúregyesületébe, Budapest, VI., Rózsa Ferenc-ut. 111.

BOROS szépen, **FEST, TISZTIT** jól
Piac-utca 77. szám

A köroméve gyében építést miniszter tájékoz évenk 1947. 31-ig el útszaka sámsón része. auguszt

A r oly kit terjeszt óvakod merf kolhoz sebb e öntudat Az # ban u tak, me urak, g látja, B mondva vetkeze „felelős gel”, t nak má tanni a rasztay ra a P gazdasa

A Ho sága felism a jó hanen a f

nelyeke saját g ue. A ben: M esenek illetve és meg profitta károk és kizá munkál

Howy nak ez sági cá zel áll nulsága népébe hatalma a legs kijavít potba, birtoka hatatlan reakció magukul jav dolgoz nem le vezetni tek a nak.

30 tr

V S N

SZÉ

Hetven kilométer bekötő út épül Hajdúmegyében a-hároméves terv keretében

A közlekedésiügyi miniszter a hároméves terv keretében Hajdú megyében 69,8 kilométer bekötő út építését határozta el. Már meg is érkezett a gazdasági hivatalhoz a miniszteri leirat, amely részletes tájékoztatót nyújt az építkezések évenkénti szakaszait illetően.

1947. augusztus 1-től 1948. július 31-ig elkészül a Kaba—derecskei útszakasz 3,7 és a Hajdúhadház—sámsóni útszakasz 8,6 kilométeres része. A második évben 1948. augusztusától 1949. júliusig a ter-

vezet előírja Hajdúböszörmény—Hajdúszoboszló 4,5, Hajdúböszörmény—hajdúnánási tanyák 5,8, Tétlen—Szóvár 8,7, balmazújvárosi tanyák 3,1, Hosszúrét 4,6, nagyházi tanyák 6,4, Püspökladány—Úrmőskert 3, Egyek és a Tiszapart közötti rész 6 kilométeres útszakasz megépítését. A harmadik évben Nagylápos—Strázsalhalom 6,8, Fülöpsere—Sároskút 8,6 kilométeres útszakaszai kerülnek megépítésre. A miniszter a leiratban kéri,

hogy az érdekeltek, akiknek a földjén keresztül vezetnek a bekötő utak, maguk szállítsák a vasútállomástól a kőanyagot — törtés ellenében — a helyszínre. Ezenfelül kilométerenként 200—400 kézimunkanapot kellene szolgáltatassanak a földmunkákhoz, de ezt térítés nélkül. Az elkészülő utak teherautóforgalom számára is alkalmasak, három méter széles, hengerelt makadám köburkolatok.

Erősödik a szövetkezeti élet a Hajdúságban

A reakciós propaganda által oly kitarással és ügybuzgalommal terjesztett hazug beszámolókat, amelyek a szövetkezetekről, óvakodtak a szövetkezetektől, mert azokból előbb-utóbb úgyis kolhoz lesz! — nem ért el különösebb eredményt az egyre inkább öntudatosuló parasztság között.

Az a parasztember, akit a múltban úton-útfélen kizsákmányoltak, megnyomorították a földesurak, gyárak, bankuszorák, tisztán látja, hogy akik most a kolhoz mondva csinált vesztélyével a szövetkezeki tömörüléstől óvják féltő, „felelősségteljes lelkiismeretességgel”, tulajdonképpen nem akarnak mást, mint tovább kamatoztatni a maguk kizsákmányoló, parasztyomorító politikájuk számára a parasztság szervezőtlenségét, gazdasági gyámoltalanságát.

A Hajdúság dolgozó parasztsága az első percben helyesen felismerte, hogy mire megy itt a játék: nem sokat habozott, hanem egymásután építette ki a földművelőszövetkezeteket,

helyeket saját maga irányít és a saját gazdasági érdekeit védi benne. A megyében csak két községben: Mikepércsen és Józsan nincsenek megalakítva, de márciusra, illetve májusra itt is állni fognak és megkezdik tevékenységüket a profittal immár nem az urak, bankárok zsebet tömő, hanem egyedül és kizárólag a parasztok javát munkáló szövetkezetek.

Hogy a hajdúsági parasztságnak ezek az érdekvédelmi, gazdasági csoportosulásai mennyire közel állanak a falunak a múlt tanulságait helyesen értékelni tudó néphez, arra legjellemzőbb az a hatalmas anyagi áldozat, mellyel a legsúlyosabb inflációs időkben kijavították és üzemképes állapotba helyezték a szövetkezetek birtokába kerülő hibás és használatatlan gépeket, traktorokat. A reakció hiába harsogta, hogy nem maguknak teszik rendbe, használatul javítják meg, más fog velük dolgozni, a hajdúsági parasztságnak nem lehetett megtevézteni, félrevezetni. Megcsinálták, rendezték a szövetkezeteket — maguknak.

30 traktor, 20 cséplőgép, mint-

egy 50 szelektor, vetőgép és más nagyobb gazdasági gép, hatalmas volt urasági istállók, magtárak és sokezer öntudatos kisparaszt részvénye ad szilárd gazdasági alapot Hajdú megye földműves szövetkezeteknek.

Mindenbe belefognak a vállalkozó szellemű szövetkezeti parasztok: most világlik ki, hogy nem is olyan rossz üzletemberek, mint ahogyan azt eddig lépten-nyomon terjesztették a magyar parasztról. Hogy ennek a propagandának is megvolt a maga tendenciája, — ezt talán mondani sem kell. Balmazújvároson például — ahol a közel 3000 részvényt számláló földműves szövetkezet gépjáratokra 60.000 forint hitelt kapott — különböző termelési szerződéseket kötnek, fűrészelépet, darálómalom tartanak üzemben, 5 traktort és 5 cséplőgépet járatnak,

készítnek elő a munkára és a mintegy 800 vagon termény befogadókapacitással hatalmas urasági raktár helyes és kifizető felhasználásáról spekulálnak a szövetkezet vezetői.

Igaz, hogy Újvároson egészen kivételes anyagi alapja van a szövetkezetnek; még 10—15.000 hold legelőjük is van, amelyet persze, szintén nem akarnak és nem fognak kiaknázatlanul hagyni. De a helyi adottságokhoz viszonyítva a többiek: a tétéleni, kabai, dorogi, nádudvari, nánási, Debrecen—macci, földesi, böszörményi, vámospécsi, egyeki, tiszacsegei is egészen jól és ügyesen működnek. Némelyik valóságosan bővelkedik jobbnál-jobb üzleti ötletekben, tervekben; gyakran nem a szövetkezeket vezetőknél múlik, hogy a megvalósulások készek.

A maga lábán is megáll a szövetkezet

De mondhatjuk így is: néha a szövetkezet képzett és agilis vezetőségének érdeme, hogy megfelelő anyagi bázis hiányában is diadalra viszi a szövetkezet ügyét. Itt van például a tétéleni: szinte teljesen tagjainak támogatására, üzletre szűke volt utalva anyagiakban is és ez alap is jónak, szilárdnak bizonyult. Megálltak a maguk lábán, mint szövetkezetet teremtettek a kis szegény faluban. Jóról van szó.

Azért baj is van bőven. Mindenfélé és mindenfajta. A 32.000, számú F. M. rendelet felosztatta a közösi Földigénylő Bizottságokat s kimondotta, hogy az egyes szövetkezetek által elkészített leltárak — ha azokat a Megyei Földbirtokrendező Tanácsok jóváhagyják — véglegesek, a többiekét pedig felül kell vizsgálni a Tanácsok szerep- és hatáskörét átvéző Földhivataloknak. Ez meg is járja, de hiszen mi lenne akkor a már jóváhagyott szövetkezeti leltárakkal? S talán még a bürokrácia érdekei sem egészen elhanyagolandók Magyarországon!

Legalább is ilyesmire enged következtetni az a máris jelentkező luza-vona, csúrés-csavarás, amelylyel most egyes urak szabványokkal el akarják szabotálni a dolgokat. A Megyei Tanács által már egyszer — óriási munkával és teljes lelkiismeretességgel — felülvizsgált és jóváhagyott leltárakat is újból meg kell vizsgálni! — mondják a földhivatal jogász-urai, akik a törvényes rendelkezések tényleges értelmét elferdítve és megerősítve, hogy csak egy helyi példát idézzünk: Hajdú megyében két évig akarnak elragadni, elősködni a szövetkezeti leltárokon!

Itt van aztán az iparendelő-kérés: a szövetkezetek esetében

kikapcsolták a kereskedelmi és iparkamarát, de így is közel 10 hatóság, hivatal kezén jut el az iparendelő iránti kérelem a megvalósuláshoz. Nagyon hosszú az út. Másik általános sérelem: nem akarják megadni a szövetkezeteknek vegyeskereskedésre az iparendelőt. Százával fekszenek a kérelmek az illetékeseknél, eddig eredménytelenül. Társulati adókkal zaklatják a szövetkezeteket, mondván, hogy ha beolvadnának az MSZK-ba vagy a FSZOK-ba (Fogyasztási Szövetkezetek Országos Központja), ezt sem kellene fizetni.

A hajdúsági szövetkezeteket nem lehet eltántorítani: most inkább mindenfelé arra készülnek, hogy cséplőkor ők vegyék át a parasztnyúzásokkal, kegyetlen árszorújjakkal méltán hirhetté vált MSZK szerepét s a földműves szövetkezetek vásárolják fel a falvakban a gabonát.

Dolgos parasztek ezrei, százezreik tömörülnek egyre szélesebb és lebírhatalanabb tömegben a földműves szövetkezetekben. Megtagadott iparendelőket, okatlanul követelt társulati adók, kiváltságos helyzetű MSZK-hálózat: epizódokká törpülnek hamarosan, hogy a Hajdúságban és mindenfelé az országban a magyar parasztság földműves szövetkezetei vegyék át az élősdiak kezéből a falu gazdasági vérkeringésének irányítását. Előbb-utóbb ez lesz, a parasztság jobb, boldogabb jövőjének érdekében ennek kell jönni!

UJLAKI LASZLÓ.

VÁGÓ SANDOR
NŐI FÉRFI
KABÁT RUHA
SZÉCHENYI-U. SAROK

Fogorvosi szék eladó
Rákosi J.-utca 8, földszint
DR. NÁGELNÉ

MAGVAK
Az ország sikeres újjáépítése a termelés fokozásától függ
Termeljen Ön is és vessen megbízható
KONTSEK magot
Üzlet: Batthyány-u. sarok

Ma lesz a Szabad Fórum első előadása

Jelentős kulturális vállalkozás indul el ma: az Újságírók Clubjának keretében megtartja első matinéját a Szabad Fórum. Debrecen szellemi és művészi életében hözagpótló ez a vállalkozás, mert a haladó szellemi értelmiség számára kívánja közvetíteni a kultúra kiemelkedő értékeit.

A megnyitó matiné műsorának színvonalát elsőrendűen reprezentálja a Szabad Fórum célkitűzéseit, értékességével és változatos-ságával. A műsorban Asztalos Sándor, a kitünő fiatal író novelláját olvassa fel, Varga Imre pedig verseiből ad elő. A nagy német lírikus, R. M. Rilke verseiből Moory Lucy, a Csokonai-színház

művésznője recitál, míg a hősi halált halt jugoszláv partizán-költő Jama című hatalmas költeményét Kormos Lajos, a Csokonai-színház művésze adja elő, dr. Balogh László, a szabadművelési felügyelő helyettesének bevezetője után. Tóth Adél, az igen tehetséges fiatal pianista Bartók: Allegro barbaro-ját zongorázza, a matiné pedig Radó István felelős szerkesztő vezeti be.

EGY DELELELT az uzsorabíróságon

Kopott ruhában, agyontaposott cipőben áll az uzsorabíróság előtt. Jódten hallgatja a vádirat felolvasását. „Tizenkét kg lisztet adott kilonként 5 forintért. Megértette a vádat?” Lohajtja a fejét. „Igen.” Azután lassan beszélni kezd. Munkásod az egyik debreceni üzemből. Negyedmagát kell eltartania. Hetenként 24 forintot keres. Az édesanyja beteg, dolgozni nem bír. A huga leértésgizett, nem bír álláshoz jutni. A kisöccse még iskolába jár. Anyira kellett a pénz. Orvosság a beteg édesanyjának, tandíj a kislfiúnak. Es főleg étel. Mert enni kell és élni és heti 24 forintból ez nagyon nehéz. A bíró megrendülten hallgat. Nagyon súlyos feladat az ítélkezés, de ilyen esetben különöser súlyos.

Öten vagyunk a szobában, a bíró, az ügyész, az írnök, a vádlott és az újságíró. Hárman tekintünk szorongva, félve a bíróra. Csak az ügyész igyekszik palástolni meghatottságát, hiába, neki az a kötelessége, hogy örködjék a törvények betartása felett.

A bíró habozik. Azután lassan feláll. „Kihirdetem az ítéletet a Magyar Köztársaság nevében. A törvényszék büntönek mondja ki és ezért a 92. szakasz alkalmazásával... (Megkönnyebbülten felsóhajtok. A 92. szakasz alkalmazása mutatja, hogy a büntetés nem lesz súlyos.) ...150 forint pénzbüntetésre ítélem.

Most az ügyész figyel minden szem. Ő is küszködik magával. Azután kijelenti: „Az ítéletet tudomásul veszem.” Az ítélet jogerőre emelkedett. A vádlott is boldog, most nem gondol arra, hogy a heti 24-ből milyen irgalmatlanul nehéz lesz kifizetni a 150 forintot és még közben élni is. Még egy kérése van. Ne tegyék bele a nevét az újságba. Sohasem volt büntetve. Most sem akart rosszat. Persze, négyszer 24 forint az havi 96. És négy embert kell etetni, ruházni belőle.

Lohajtott fejjel hagyom ott az uzsorabíróság szobáját. És a többire gondolok. Arra az aszonymra, aki tüdőbeteg férjének akart orvosságot venni és arra a piaci árnusra, akit hét éves szájt várt otthon a napi sovány keresettel. Persze, a törvény az törvény. És a forintot védeni kell. Akarjuk

is, hogy a forint védelmében kerülhetetlenül örködjének bíróságunk. Mindnyájunk jövője, nehezen kibarcolt szabadságunk állandósulása függ attól, hogy a pénzünk szilárd maradjon Viszont heti 24-ből...
De aztán arra a pesű nagy felkelő kereskedőre gondolok, akit hiába itélt halálra a törvényszék, mire az ítélet jogerőre emelkedett, már pár esztendő lett belőle. A törvény csak betű. Paragrafus. Életet az embereknek kell lehelniük belé. S melegen gondolok vissza arra a bíróra, aki meglátta a paragrafus mögött a meztelen, vergődő, nyomorgó életet.

Valahol mégis hibának kell lennie. Mert az árdígitokra is de sokszor érvényes a shakspereai mondás: „Burkold a bünt aranyba s a törvény lánzsája megtörik azon, takard rongyokba, s egy szálmaszál is átfúrja.” Miért van az, hogy legjobb szándékkal hozott törvényeink is sokszor olyan óriási, áthághatatlan szakadékkal vannak elválasztva a való életől? A törvényben van a hiba? Vagy az életben? A felelet nem könnyű. Törvényeinket az életre kell alkalmazni. De néha nem megy. Valahol a mélyben van itt az علت. A társadalmi rend leggyökereiben kell keresnünk a hibát. Abban a társadalmi rendben, ahol a terheket mindig és egyre csak a dolgozók viselik. A herék, a társadalom vámszedői ezer rejtett utat találnak, hogy kibújjanak a törvény pókhálóvékonyságú falán. S a hálóban újra meg újra csak a szegények, az elesettek maradnak.

Talán majd előjön egyszer az ideje, hogy az ország a dolgozóké lesz. Akkor majd a törvények is őket fogják védelmezni s a legelső és legfőbb törvény az lesz: „Munkája gyümölcsét mindenki maga élvezhesse.” Akkor, ha majd megvalósul, amiért ezer meg tízezer munkás éhezve, rongyosan, de törhetetlen hittel dolgozik: a szocialista Magyarország.

PÓSA PETER.

Gépjavitások
SCHADEK és FRIDRIH
népésszmérnök. Kétmalom-utca 4.

ij. Magolcsai Nagy Mihály
kalaposmester
UJ KALAPOK
nagy választékban
Állakítás, tisztítást eszközölnk.
Színház-átjáró

Kaliczky Ernő
Piac-utca 83.
Kerékpáralkatrészek,
szerszámok, műszaki
árak, fegyver és
lőszer

Tavaszi felöltőjét ruháját
készíttesse
MORGENSTERN úriszabóságában
Szent Anna-u. 8. — Cégv.: Ury Lajos

Csirkekellető üzem
tyúk és kacsofaját
keltetésre vállal
Berakás: 1-én, 10-én és 20-án, az
előjegyzés sorrendjében.
Keltelési díj: tyúktojásnál darabonként 20 fillér, kikelő csibénél 30 fillér.
VASADY
Bajcsy-Zsilinszky-utca 61. sz.,
(volt József kir. herceg-utca)

Hónapok után friss hús és gyümölcs: a mélyfagyasztás csodája

A huszadik század embere egy időben születt a technika minden csodájával. Most mégis csoda előtt állunk. Cséh János hűtőházi vezetőgépész megnyomja a 9-es gombot és egy számtáblán megindul a mutató. Majd egy kicsit ingadozik és a 11-esnél megállapodik. Ha a gombot elengedi, kiindulási pontjára tér vissza. De ez ismétlődik, ha a harminc gomb közül bármelyiket nyomja be. Csuhán az eredmény alacsonyabb, vagy magasabb. Hogy hol itt a csoda? Ott, hogy az egész más épületben lévő hűtőtermék hőmérsékletét jelzi az elektromos távhőmérő készülék, itt a hatalmas generátor árnyékában. Ez mind szép — gondolom, — de valóban minusz tizenegy fok van ott? Látni szeretném, — közlön a főgépészlet és az igazgatóval, meg dr. Oláh Géza állatorvossal.

Előzetesen tessékünk a jeges, havas, szebbesze, udvaron keresztül Debrecen és a Tiszántúl egyik hűtőházába, a hűtőház felé. A vastagon burkolt ajtó csak durva társul ki a retesz eltávolítása után és a hűtőház felé. A vastagon burkolt ajtó csak durva társul ki a retesz eltávolítása után és a hűtőház felé. A vastagon burkolt ajtó csak durva társul ki a retesz eltávolítása után és a hűtőház felé.

valami változás állna be. A hőmérő — itt már az általában ismert formájú — mutatja, hogy az 5-ös terem hőmérséklete a fagy-pont alatt 12 fok. A hűtőtermék mellett van a motorház, melynek gépei úgy a csőben keringő vegyszertartó, mint a legáramot hajlík. A csőveken 10 centiméteres vastagságú jékkristályok ülnek. Szinte az egész csőhálózat jégdörmög kristályosodott egybe. Ezek a készülékek itt közel 1 millió kalóriát képesek elvonni 24 óra alatt.

A „mérsékelt égövbe” térve vissza — mondja Cséh vezetőgépész, hogy rajta kívül még három gépész áll szolgálatban naponta, akik a gépházban a távhőmérő ellenőrzik és óránként szabályozzák a termék hőfokát, az előírások szerint. Furcsa, hogy amikor kint a hőmérséklet alacsonyabb, sokkal éberebben kell vigyáznunk, mert a külső nedves levegő káros hatással van az áruira.

Oláh doktor arról világosít föl, milyen eredményes kísérleteket hajtottak végre az úgynevezett mélyhűtéssel, minusz 20 fok alatt, körülbelül 40 fokig. Gyümölcsök, zöldségek, főzelékek teljes frissességükben vehetők ismét elő a fagyasztás után, anélkül, hogy zamatukból, vitamintartalmaikból bármit is veszítenének. Ennek magyarázata, hogy minusz 3 fok körül a sejtekben lévő nedvesség jéggé kristályosodva, szétroponcsolja a sejt falát és változásokat idéz elő a hús és élelmiszer szerkezetében. A mélyhűtésnél hirtelen vezeték át ezen a kritikus hő-

fokon és így átmentik a változást előidéző roncsoláson. Amerikában ezt már a gyakorlatban is alkalmazzák. A húst egykilogrammos kereskedelmi csomagolásban helyezik el a hűtőházban s mikor az üzletben eladásra kerül, senki észre nem veszi, hogy az állat már hónapokkal előbb került a vágóhídra.

Négereket vetkőztetnek, feketéznek, de csak a Kommunista Észak dolgozik Olaszországban

— Azt kérdezi, hogy milyen a helyzet Olaszországban? — kérdezte válasz helyett egy most hazatért debreceni mérnök. — Nohát beszéljünk róla.

— Bizony, Olaszország súlyos napokat él át, de a megrázkódtatás sokkal súlyosabb volt és a felszólítás sokkal tovább tartott, mint nálunk. Még 1946 tavaszán is alig indult meg valami termelés. Az ipari termelés például alig érte el a hákebelinek 6 százalékát. Azonban

tavaly tavasszal komolyan nekivágtak a termelésnek és rohamos eredményeket értek el, mert már alighanem utolérték minket is. Természetesen ott is előjárnak a szocialisták, főleg a kommunisták. Észert a szocialista többségű Északon sokkal élelmiszer az újépités, mint délen, ahol a reakció győzött.

— Jellemző, hogy Északon van bővebb és viszonylag olcsón fehér kenyér, míg délen drágább és, meg fekete is. Feketézés az aztán van, szabadon árulják a kenyeret és a makarónt és úgy szólnak mindent. A feketézés elnézett.

Nálunk is meg kellett azt valószínűsíteni. Bár a debreceni vágóhíhoz tartozó hűtőház ma sem elavult és méreteiben is kielégíti egyelőre az igényeket, de a minőségi export, sőt, a hazai fogyasztásra szánt élelmiszerek érdekében is rövidesen rá kell térni a mélyfagyasztás alkalmazására.

Vég László.

hőbiztonságra is ez áll: Északon nem reált, de délen minden fajtája előfordul az emberek kifosztásának. Így a vetkőztetést is iparszerűen fizik. Lat-tam egy 12 éves gyereket, amint egy részeg angolnéger katonát vetkőztetett, kiabálva, hogy eladó. 1000 lírát kapott érte. A verő porrére vetkőztetve hagyta ott. Ez a legjobb üzlet mostanában: négereket vetkőztetnek. Könyven berugatták őket, mert nem bírák az italt, sőt... a néger bennyű a kaszárnyába és másnap újra kezd.

Élég sok magyar van szétszórva az országban, legnagyobb részét fa-szisták,

akik a legalsóbb rangokat tartoztatják Magyarországról s ezzel ugrottak be a szövetséges segélyező szervezetek. hogy segítsenek rajtuk.

— A politikai helyzet nagyban hasonlít a miénkéhez. A keresztény demokráta párt kapott többséget, de jól döntötté el, érdekes eset történt Szardiniaiban, ahol szintén győzött a reakció. A férfiak mind a szocialista pártokra szavaztak, a nők a keresztény demokráciára. Mikor ez kiderült, a férfiak dühösen nekiesetek a nőknek, véres verekedés támadt, elkergettek az asszonyokat, míg végül a csendőregnek kellett belavatkozni és a rendet helyreállítani.

Mindenestre tény, hogy az olasz nép már felszámolt, nekifogott a termelésnek és az újépitésnek.

Akik a munkában előjárnak és vezetik a munkát, azok természetesen a kommunisták.

Az ellenségeik is elismeréssel beszélnék hősei munkájukról, még Giannini felelős pártjában is.

Fizessen elő a „Néplap“-ra

ASSZONYKÖR

Irta: Varga Imre

Persze, hogy nem maradhat egy olyan nagy közösség asszonykör nélkül, mint a miénk, amelynek gazdaságát sok város nyárcsüroga lesi. Lett is az hamarosan. A gazdák érdekes, nagyhasú, a mindenesti kártyapartira beszélő öregjei is fontosnak tartották, de mennyire fontosnak. Hiszen Szakmári István pezse is egy este:

— Emberek, ha nem akarjuk, hogy a közeli választáson úgy járjunk, mint a multkor, akkor meg kell szerveznünk az asszonyokat. A női szavazat is annyit ér, mint a férfi, nekünk pedig sok asszonyunk van, így sok szavazat is lesz.

— Ugy van — motyogták fejbölgintva a gazdák, bár kezük a kártyacsomól egyengette, hogy minájárt folytatásuk is az abba-hagyott pártot. De egy gazdány elrököltette magát:

— István bácsi szervezze meg! Lett is erre nagy röhögés, még a tört ablaküveg is rezgett belé. Ugyanis Szakmári István nagy asszonyszervező volt világszerte.

Hát így szólták nyakába a dolgozó, meg is csinálta. Pár hete volt az alakulógyűlés. Sokan összegyűltek, mintha ingyen cukrot osztogattak volna, legalább is akciók kelmei. Tele lett a gazdák nagyterme, minden pad hajlongott a sok zsíros cipő alatt, még többben lábujjhegyen gebeszédktek hátul.

A tisztikar választása persze, hogy kicsindt dolog volt. Ugy ment, mint a kártyacsüpas. Az első csakis a képviselő az asszonytestvére lehetett. Bakkóvács Eszter néni, az a termetre pöttöm, évre hatvan, silyra nyolcvan, illatosság konyhabatermett asszony. Ez meg úgy jundálta ki, hogy tisztikart vezetni csakis bárnőkkel lehet egészségesen.

— Asszonytestvéreim, tudjátok, régi, sok vhar kiállt asszony vagyok — azok a tiszteletlen hatások kuncogtak is egy sort a nyelobolláson —, sok bankettet elégrendeztem, eljártam ide, le jünkt! Nézzünk csak szét városunkban, mindenki tevékenykedik. A molnórok bankettet csinálják... szaimmal üljek a fontos helyen. Akikkel együtt főztünk...

— Ugy van — szölt közbe egy a jelöltek közül, mire Eszter néni felvette az asztalról a már régebben elkészített névsort és felolvasta.

Elfogadták. Így volt az rendjén. Csak nem is ül te egy asztalhoz ellenségeivel, irgygyeivel! — állapították meg a vén feketekendőzők. Tudja ő, mit csinál, hiszen egy balesében ringattuk a képviselő úrral, a díszes nagygyászával. Egyik héten aztán veszekedtek, a másikon teacset ütöttek össze, sok forintjuk begyűlt, vetettek is Pesten minájárt finom damaszt-abrosokat.

No, erre két hétre, egy szerda este soka begyűltek, mert híre járt, hogy Eszter néni fontos bejelentéseket tesz. Zsongott is a terem, mint a méhkasz hordáskor. Bevonult a tisztikar, méltóságosan, fejüket meredten tartva, mintha félnének, hogy lecsik róla valami. Leülttek. Eszter néni megköszönlte torkát s várta, hogy csend legyen. Nem lett, dehogy is lett. Háttul valaki nyertve nevetett, mintha hánáljat eskiklandozná.

— Asszonytestvérek — szölklt meg egyszer s kopogtatni kezdett az asztalon meggyörbített mutatóujjal. Elül el is hallgattak, de hátul csak duruzsoltak tovább, mint éjszaka a feketén őrö malom.

Egyszer aztán már nem bírta tovább, tenyérrel vágott az asztalra, kadd legyen már elnöki tekintélye, hiszen a fértőm fel már a hátulvihogókat leste.

— Asszonytestvérek, azt akarom mondani, hogy ma este nem tartunk közmevclódesi előadást, mert az előadó úr lebetegedett... Nagy sóhajts hallatszot, néha egy-egy hálaiten is. — Tán csak nem beteggyas? — kiáltott be a sötétből egy igazotn háng. Eszter néni éber volt, mert rögtön lekapogta a kuncogás megindult ellenforradalmát. — Sokkal komolyabb idöket élünk, mint hogy viccelődgégyrendeztem, eljártam ide, le jünkt! Nézzünk csak szét városunkban, mindenki tevékenykedik. A molnórok bankettet csinálják... szaimmal üljek a fontos helyen. Akikkel együtt főztünk...

— Teheték, mert jól vámolnak — süvített közbe Szakmári, egy nyolcholdas gazda asszonya.

— A postások is milyen jóslókerült vacsorát csináltak kékete. Ugy hallik, ezen felül kerestek. Csak mink gubbaszunk itt, mit az azótt tyúkók, ahelyett, hogy csinálnánk valamit...

— Csináljunk valamit — hangzott innen is, onnan is. Az első szóban ülő járásbíróné, a még mindig festelthajú Kátoyné tapsolói kezdett, mire a mellette ülő komoly, kalapos nagyságú és összeverték tenyerüket.

— Csináljunk álarcosbát — kiátott megint egy hang az ajtó mellől, erre nagy kacagás támadt.

— Fene jó kedveket van ott hátul — fordult meg Üreg Erasi néni, de tizenkétüppitias szemüvegén keresztül hibba hungorgott, csak iszonyi, sárga kafaforjú, nevető szájakat látott. Intett is riadtan. Eszter néinek: — Polytasd már...

— En, illetve mi, azt gondoltuk, hogy nekünk is ki kell temnünk magunkért. Meg kell mutatnunk, kik vagyunk. Azt gondoltam, hogy szombaton este megesinlahunk egy ötszázszemélyes vacsorát, dállal, reggelgü táncot...

— Jó lesz, jó lesz! — kiabáltak egyre többen.

— Kevés az idő, kevés az idő — keseredtek el mások.

— Asszonytestvérek én már mindent elintéztem. Beadtam a kérvényt, rendelkeztem 125 kiló borjút, most meg asszonytestvéreimet kérem meg, hogy holnap mindenki, aki el akar jenni erre az országos vacsorára, küldjön el egy kiló lisztet. Csináljunk galuskát, friss cipót sütnék. Jó lesz, asszonyok? Eszünk bornyúpapriást, bort iszunk rá, táncolunk reggelig! Jó lesz?

— Jó, jó, de kik lesznek a szávaloksi? — vetette fel minájárt valaki a harmadik sorból. Nagy székreceptelés, száhojzás. Kéndősüség hallatszot utána rögtön.

— Arra is gondoltam én. Az egyik szákcasszony talán én lennék, ha asszonytestvéreimnek nincs ellene kifogása...

— Nincs, nincs, dehogy vant Jól jó Eszter... Ó az első szálcársné a városban... Ha ő ott lesz, nem loznak az anyagból, semmit se loznak... meg lesz sava-borsa annak, ha beleleszi k...

— Jó, de kik lesznek a többiek? Mert kell még vagy öt... — folytatta az előbbi hang. Sokan odanéztek: — Ki ez az izgága asszony? — Ó, a Nagy Panda! Persze a Panda! Hogy nem nyughat az! Mindig feltűnősködött Persze, első gazdaasszony akar lenni! Ezelőtt egy kühöcs felesége volt, de azt otthagytá. Otthagytá, hogy elbalandítson egy tizenötödhas legényét. De már azt is otthagytá, hogy egy nagyverenes... menjen. Ó, milyen idöket is élünk! — sóhajtották a kialut-lászek.

Az elnökő felsorolt öt nevet. Az egyik tábor bíráta: Jó lesz, jó lesz, helyes éljen. A másik, persze a kimaradtak, akiknek nem jutott a jóes dicsőségéből, azt kiabálták, visították, hogy nem járja. Ez is kimaradt belőle, az is. Bakeszi körül Bakeszi körül — kiabálták körüben.

— Hogy kiválogatta őket! — szányallta tá az egész Nagy Panda szava. — Milyen jól kiválogattál Asszonyok, ott van, ám Egri Julesa, ott van! Jó lenne megfogni legény fát a szárdt lány mellől Ugy-e, jó lenne? támadt egyenesen az elnökőre.

Az Egri-lány felugrott, mintha tüt szártak volna aljába. Derék, jót megnyurgult asszony, fekete kenőben, sárgás arccal, de eleven szemekkel. Egészen beleveresedett, úgy acsitott a háta mögött állóre.

— Te hallgass! Te akarsz föjni, azért ugarszt! Te akarsz valakit megfogni magadnak!

— En? — meredt rá Nagy Panda.

— Te, te, te világsgyegyenel Neked nem elég már második urad se...

— Ezt nekem mit... — támadt — Neked, te katonasárl! Neked mindegy volt, mindegy német, orosz, magyar, román, csak ember legyen...

Nagy Panda felugrott, félre-nyomott két asszonyt, és iszonyú pcjont vágott az Egri-lány arcába.

— Székegrogottak. Eletrehalára. De lefogták őket az asszonyok. Leülték székre, hallgattak egy pár pillanatot, csak szemük fehérje villogott, mint a mesző a sötétben.

— Csend legyen, asszonytestvérek — kérlelte az asszonyokat az elnökő. — Moderáljat magukat! — mondta és egyenesen rá-

nézett a Nagy-lányra. Egyenesen, vadalón.

— En moderáljam magam? En, alki így megyadalmaz? En, mikor ellenezni merem az ilyen protekcións kiválogatást? Megállj, te szoknyaboglya...

— En szoknyaboglya? — hökkent meg a képviselő testvére.

— Azaz. Te, niattad sértegetett az a dohosfenék Egri-lány, te, miattad, te szoknyaboglya — vicsoztott az elnökő felé. Majd szélesen kotordási kezdett kaskájában, és szélesesen felé dobott valamit.

Szégnyen, de megesett. Egy puharsült sültök mált szét a tisztes elnöki fején, a képviselő úr testvérén. Az a sültök, amit Nagy Panda kiskjának hozott volt anyjától.

Kengelt a ház a kacajtól, a szörnnyűködéstől, mintha tres akós hordókat döngettek volna mennydörgő robajjal. Kiszaladtak az ingujja vetkezt kártyások is. Azok is néztek le, aztán annyira megtetszett nekik a dolog, hogy ök röhögtek lehangosabban.

Bakkóvács Eszter megegyeszer teljes erővel az asztalra vágott. Felugrott, s a düllngölő körének arcába vágta:

— A gyűlést bezárom... Nagy Annát pedig az asszonykörből kiárom. Osszotjunk asszonytestvérek.

Már sodródtak is az ajtó felé, mikor Sándorné, a szürkibundás újságboltoné, aki mellékesen a város pletykászákja volt, az asztal mellé ugrott és a távozók után kiáltotta: — Hé, asszonyok! Szombaton csak meglesz a vacsorál

Kint hideg volt, csillagos. Az ég eles, tiszta volt, mint a meszett üveg. A jótér felé vagy hász fiatal jött. Leányok fiúk. Nagykoppat, egy útemre, nőtársa. Ez a nőta olyan volt, mint egy friss, csattogó zászló. Az asszonyok a fal mellé surrantak, meglapultak, és emlegetni kezdték az istent. A fiatalok úgy mentek, hogy nem is látták az asszonyhadat. A szövögyáriak voltak, valami gyűlésről jöttek.

Lemaradva, jóval utánuk egy pár jött, összébújva, a boldogság melegét árasztva. Egyszer a fiú, ahogy meglátta a sok kocogó asszonyt, felnevetett:

— Nézd Kati, mennyi fekete varnyúl!

1947 MARCH 9. VASARNAP

Jele

a Pec

A pedagó nek tagyül megyei tíka adott a szá sító harcár nyeit öl.

— A mu kultúrpoliti nek és műs Minden ell gógosok sz módosító ladjon.

— Az els föbb támog Tanács vol fokát is, a resztül is gukat. Itt elfogulóság dan, hogy legjobban nista Pár veséjket hübb

— Ellené nisztériumban befoly nisztérium ragaszokt bez, amek kulturpolit töt. Az já

— A pé sági Fótan A GF-ben befolyása elvben kin gusoknak a többi h alkalmazot gasabb fiz rést magajlyokba, a besorozni.

— s arra az tek, hogy kategórián faragui a latunkból.

— Febr eljött szak és veünk vetelte a kértünk H sítis Árpád úrtól. A u ponti vezz azzal, hog eőt, a j nek hang nökkü, eg gyar Kók hor, Rék kozlattam

Rákosi gettünk leszőge

Azt mond zési ügy tálja és azért, ho érjünk el Árpád el gadoit be a minisz logh Ist szóf eme veink sü mogást

— A j

Női és

Szab

M

Jelentős eredményt ért el a státuszrendezésben a Pedagógusok Szabad Szakszervezete

A pedagógusok szakszervezetének legújabb gyűlésén Ágoston György megyei titkár részletes beszámolót adott a szakszervezet státuszmodosító harcáról és a harc eredményeiről.

— A múlt rendszer reakciós kultúrpolitikájának hívei még élnek és működnek — mondotta. — Mindent elkövettek, hogy a pedagógusok szakszervezetének státuszmodosító javaslata kudarcba fulladjon.

— Az első és mindvégig legdöntőbb támogatónk a Szakszervezeti Tanács volt. Mozgósítottuk a pártokat is, amelyek sajtójukon keresztül is mind elkövetkeztek magukat. Itt minden pártpolitikai elfogultság nélkül meg kell mondani, hogy

legjobban a Magyar Kommunista Párt karolta fel törekvéseinket és mindvégig legbővebb támogatónk maradt.

— Ellenségeink a pénzügyminisztériumban érezték legjobban befolyásukat. A pénzügyminisztérium szakemberei mereven ragaszkodtak a 2500-as rendelkezéshez, amelyben a múlt reakciós kultúrpolitikája ismét testet öltött. Az idő is nekik kedvezett.

— A pénzügyminiszter a Gazdasági Főtanács elé vitte az ügyet. A GF-ben viszont már barátaink befolyása is érvényesült, s a GF elvben kimondta, hogy a pedagógusoknak egyrészt el kell érniük a többi hasonló képesítésű közalkalmazott által elérhető legmagasabb fizetési osztályokat, másrészt magasabb kezdő fizetési osztályokba, fokozatokba kell őket besorolni. De a GF szakemberei s arra az álláspontra helyezkedtek, hogy minden pedagóguskategóriánál három évet le kell faragni a státuszmodosító javaslatainkból.

— Február 19-én Kossa István eljött szakszervezeti székházunkba és veünk együtt meghányta-vetette a haditervet. Kihallgatást kértünk Rákosi Mátyásról, Szakasits Árpádtól és a miniszterelnöktől. A megyei titkárok és a központi vezetőség engem bizott meg azzal, hogy a demokrácia vezetői előtt a pedagógusok véleményének hangot adják. Pártkülönbség nélkül, egységesen mentünk a Magyar Kommunista Párt főtitkárához, Rákosi Mátyáshoz. Felsorakoztattam súlyos érveinket.

Rákosinál nyitott kaput döngöttünk. Hiszen az MKP már leszögezte magát javaslataink mellett.

Azt mondta, hogy státuszrendezési ügyünk hetek óta foglalkoztatja és személyesen is közelébe azért, hogy maximális eredményt érjünk el. 20-án délelőtt Szakasits Árpád nevében Kéthly Anna fogadott bennünket, délután pedig a miniszterelnök úr nevében Balogh István államtitkár. Itt is szó emeltem érdekeinkért és érveink súlyát ajált határozott támogatást ígértek mind a ketten.

— A legújabb híreink a státusz-

rendezésről arról szóltak, hogy a GF elvben teljes egészében elfogadta státuszrendezési javaslatainkat és elutasítást adott arra, hogy az új kezdő fizetési osztály, illetve fokozat alatt lévő nevezők április 1-én az új kezdő fizetési osztályba, illetve fokozatba lépjenek elő.

— A tanítók ezután a X. fizetési osztály 2. fokozatában kezdik pályájukat, tehát egy egész fizetési osztállyal ugrottak előre,

Szerdán kerül statáriális bíróság elé a zsáki fegyverrejtegető

Megírtuk már, hogy a múlt hónap 9-én Zsákán történt löföldözéses vizálkodás egyik részese, Sági István rögtöníró bíróság elé kerül. Sági egy korcsmai vererekedés során régi haragosa, Szántó János bántalmazta, mire Sági fegyverrel támadt rá. Csak

Ne az ONCSA-házak törlesztésénél kezdjék a valorizálást

Súlyos sérelem érte a debrecenimáira, de ígéretet tett, hogyha csak egy mód van rá, tisztáznia fogja az ügyet. A 150 ONCSA-ház amúgy is legnagyobb nyomorban, munkanélküliségben élő lakóit: a Közlölet Szövetkezet leiratban közölte velük, hogy 1947. január 10-én elsejvel ismét meg kell kezdeniük az ONCSA-házak vételárának havi törlesztését.

Legfeljebb attól, hogy 1945-ben csaknem valamennyien teljes egészében kifizették a vételárát.

Tették ezt abban a reményben, hogy a vételár teljes rendezésével a ház most már végleg átmege a tulajdonukba. Úgy is viselték gondját: saját költségükön javították ki a bombasérüléseket, tették számtalan esetben lakhatóvá a háború által rendkívül módon megviselt ONCSA házakat.

A Közlölet Szövetkezet felhívása most azt jelentené, hogy az ONCSA házak szegény lakóinak becsületes igyekezete, hogy szabaduljanak tartozásuktól, hiábavaló volt. Pedig 1945-ben, amikor a hátralévő törlesztési részleteket együtt fizették ki, nem volt még olyan nagymértékű az infláció és a valóságban a ruhájukon és az élelmükön takarították meg ezeket az összegeket.

Tíztagú küldöttség kereste fel Hübérsi Sándor százados vezetésével a Közlölet Szövetkezet debreceni igazgatóságát, hogy felvilágosítást kérjenek a szövetkezet központjának furcsa felhívásáról, amely a már egyszer nagynehezen letörlesztett összegnek most forintban is való letörlesztésére szólítja fel őket.

Hát gondolják, hogy az 1945-ben teljesített befizetést, amely egy tyúk ára — majd a felzúgó tiltakozásra helyesbítette — egy fél disznó ára volt, el fogják ismerni odafent? — támadt az ONCSA ház juttatottak küldöttségére a távollevő igazgató helyettesítő Kiss Kálmán. Sem azt nem tudta megmondani, hogy mennyi hát az az összeg, amit még követelnek, — most már forintban — az ONCSA-ház lakóitól, sem azt, hogy meddig kell hát fizetni azokat a bizonyos részleteket.

A küldöttség ekkor a polgármestert kereste fel, végül pedig az alispánnal kötött ki, aki hivatalból elnöke az igazgatóságnak. Ő sem tudott megnyugtató választ adni az ONCSA telepek problémá-

matikusan eljéri minden tanító a VI. fizetési osztályi és kinevezéssel bejuthat az V-be. A polgári iskolai tanár is egy teljes fizetési osztályt nyert. A középiskolai tanár előtt pedig automatikusan megnyílt az V. fizetési osztály és kinevezéssel a IV. is. Ezek kétségkívül olyan eredmények, amelyeket lebecsülni botorság volna. Ne keserítse el a kártársakat az a hír sem, hogy április 1-én a státuszrendezésnek csak egyik része realizálódik. A pedagógus szakszervezetben lassan a garanciát arra, hogy ha ezeket az eredményeket el tudta érni, akkor a státuszmodosítást folytatott harcot eredményesen be is fejezi.

egy rendőrőrmester lélekjelenlétének volt köszönhető, hogy nem lőtte le. A törvényszék rögtöníró tanácsa március 12-én, szerdán délelőtt 9 órakor ül össze dr. Trásy András törvényszéki tanácselnök vezetésével, hogy ítéletet mondjon Sági István felett.

A 150 nagycsaládi dolgozó — a 150 ONCSA házból közel 2000 gyermek van — mellett nyugtalanokodnak.

1945-ben és a további egyre fokozódó inflációs időkben vagyonos, gazdag emberek szabadultak meg súlyos kötelezettségtől, adósságtól. Mások nagy vagyontöredéket harcoltak össze az inflációban és ezeket a vagyontöredéket még csak most kezdik piszkálni.

Mindenesetre furcsának és méltánytalannak találjuk, hogy a valorizációt munkanélküli, 10-12 gyermekes családoknál kezdjék el, bizonytalanul téve életüket, lebasukat, ott üggyév fejük felett a kilakoltatás állandó veszélye.

Mert a munkanélküli, nyomorgó juttatottak jelenleg egyáltalán nem tudnak fizetni. Életüket és gyermekeiket a valósággal úgy mentik át egyik napról a másikra. Igaza van a juttatottak kétségbeesett memorandumának — amelyet most fel fognak terjeszteni az illetékesekhez Budapestre — amelyben azt írják: „Nem tudjuk elhinni, hogy a demokratikus kormány, amely a nép érdekében küzd, eszbenhagyná a sokgyermekes dolgozókat s elvonná tőlük azt, amit a múlt rendszerben egyedül adtak nekünk: a hajlékunkat.”

Tífusz- és kanyaró-veszély miatt bezárták a Fazekas gimnázium két osztályát

Az állami Fazekas Mihály gimnázium V. a) és b) osztályaiban szombaton reggel pánikszzerűen rosszul lett, hidegrázás ütött ki a tanulók között. Sok tanuló azonban elhagyta az intézetet és hazament.

A gimnázium igazgatósága az iskolaorvossal rögtön megvizsgáltatta a két osztály növendékeit. Az orvos több tanuló kanyaró, esetleg tífuszgyanús jelenségeket tapasztalt s ezért javasolta az igazgatóságnak a két osztály veszélyeztetésére való lezárását.

A két ötödik osztály növendékeinek március 17-ig terjedő kényesszabadságot adtak.

Ócska lemez

A „Debrecen” lapszemléjében összeválogatja az ország legreakciósabb cikkeit. Legutóbb a „Magyar Nemzet” glosszáját közölte. Válaszul hadd álljon itt pártunk központi lapjának véleménye a kisgazdapárti „áldozatokról”:

Aldozatokról ír a „Magyar Nemzet”, nagy áldozatokról, amelyeket a Kisgazdapárt hozott a koalíció fenntartása érdekében s megállapítja, hogy a sor most már a többi párton van.

Ezek szerint a „Magyar Nemzet” áldozatnak tartja, hogy a Kisgazdapárt — kizárta az ellenforradalmi összeesküvésben résztvevő képviselőket s áldozatnak minősíti, ha azt kívánják tőle, hogy most már az összeesküvők cimbóriát és védőt, az ezerszeresen kompromittált és leleplezett reakcióso-

az, ha a Kisgazdapárttól azt kívánják, hogy „csak” demokratikus párt legyen és csak demokratikus erővel s ne reakciós erővel legyen szövetségben?

Az áldozathozatalról szóló recsegő és kopott gramofonlemezt kár volt ismét elővenni, mert most, amikor ország-vilag nyilvánossága előtt folyik az összeesküvők bünperene tárgyalása, amelynek minden napja újabb adatokat hoz felszínre a földalatti banda és a kisgazda-jobbárszárny bensőséges kapcsolatairól, ez a frázis csak azokat leplezi le, akik hamogtatják. Maguk vallják be ezzel, hogy a reakciótól való megszabadulás számukra áldozat s az eddigi kizárásokat is inkább kényszerűségből és nem öszintéségből hajtották végre.

A koalíció nem áldozatokat követel a Kisgazdapárttól, hanem a reakciótól való szövetségének — Kovács Béla és az összeesküvők hagyatékának — felbontását s öszintéséget a demokratikus blokk iránt. E nélkül — hába minden! — nincs kibontakozás.

Az MKP hadifoglykutató irodában, Vörös Hadsereg-útja 28. szám alatt, II. emeleten már kaphatók húsvéti válaszes levelezőlapok

Debrecenben volt az első sub laurea Almae Matris doktoravatás

A régebben szokásban volt sub auspiciis doktoravatás helyébe lépett a valóság- és közoktatásügyi miniszter egy rendelete alapján a sub laurea Almae Matris doktoravatás.

A rendelet szerint ünnepélyes külsőségek között felavatásra azok jogosultak, akik középiskolai és egyetemi tanulmányaik során mindig jeles eredményt értek el. Az ország egyetemén eddig ilyen

ünnepélyes doktoravatás még nem volt. Az első sub laurea Almae Matris doktoravatást a debreceni egyetemen tartották szombaton délután. Tamássy Jenő miniszterelnökségi segédtitkár avatták a jogtudományok doktorává.

Az ünnepélyes doktoravatáson Bogdár József tájékoztatásügyi miniszter képviselte a köztársasági elnököt.

Élénkebb a debreceni piac

Az időjárás enyhülése és az árak szabadadattétele felélénkítette a debreceni piacot. A hosszú idő óta nélkülözött burgonya korlátlan mennyiségben kapható, a legkisebb mélységben 90 fillértől 1.10 forintig árban. Kékáposzta 2.50-től 5.- forintra, kalarabé és répa 4.- forint, a hagyma ára 3.50 forint körül mozog, cékla ára 1.50 forint. Zavarok csupán a szárazabb körül vannak, amelyet, miután kötötti ára van, régi (jobbágy) árval kevernek és ezzel a minőségét lerontják. Ára 1.14 forint.

gárom, de a kevés pénz miatt igen sok kacsát, tyúkot visznek vissza falura. Böven van tojás is, 45-55 filléres árban, kacsatojás pedig 60 filléres árban.

Vajat nagy mennyiségben lehet találni a Simonffy-utcai piacon 16-18 filléres árban.

Pamut és kötöttárak
nagy választékban
Dr. Nágelnénál
PIAC-UTCA 30. (Feldheim ékszerészület)

KONTSEK CIPŐÜZLET
a régi helyén folyó hó 25-én ismét megnyílik. A cipőipar legszebb és legújabb márkás termékeit láthat a Ön néhány nap múlva kirakataiban
KONTSEK CIPŐÜZLET
Férfi, női és gyermekcipők
Divatcipő különlegességek
Luxus szandálok és szandalettek, sportcipők, gumicsizmák nagy választékban
KOSSUTH-UTCA 5 SZ.

Női és férfi
DIVATLAPOK
nagy választékban már 2.- forinttól kapható a **Szabadság** könyvesboltban Városháza épület

MAYER **ÜRISZABÓSA**
KUSSUTH-UTCA 29 SZAK.

VÁLASZOLUNK

EGY ELŐFIZETŐ. A már múlt heten megadott amerikai címre természetesen jó, ha küld válaszlevelet. Az meg fogja gyorsítani a dolgot.

IFJ. KORPONAI LAJOS, PÜSPÖKLADANY. A Debreceni Újságírók Clubjának címe: Kossuth-u. 22. Elnöke: Béber László („Néplap” szerkesztője). A debreceni Ady Társaság elnöke dr. Juhász Géza egy. ny. r. tanár. (Hatvan-u. 1. Püspöki Palota), főtárhely: Tóth Béla (Kálvin-ter 16. Ref. kollégium). A Helikon Mozgalom főtárhelye: dr. Hankiss János egy. ny. r. tanár (Dóczy József-út 1.).

K. K. ÉPÍTŐMUNKÁS hosszú leveleivel fordult hozzánk és megkérdezte, hogyan tűrhetik még mindig a munkáspártok a városnál dr. Kertész Béla bizgádapárti reakciós tiszti főügyészt, aki közismert munkáspártellenes. Teljesen egyetértünk véleményével, sőt: bünelmetlenségével is. Mi már régóta támogatunk Kertész Béla tényleges és ami késik, nem múlik: dr. Kertész Béla nem lesz örökké tiszti főügyész.

VAS TAMÁS (Pásfirta-u. 32.) írja: „Engedje meg, hogy újra a „Néplap” rovatához forduljak kérdéseimmel, mert látom, hogy csak itt kaphat a munkásemberek szíve és igazságszerelme ügyes, bajos kérdéseire és ha arra van mód, pártfogó orvoslást is. Igen, a „Néplap” tényleg a nép lapja. Kérdések: 1. Az atomellenőrzést hogyan kívánják végrehajtani? Csak a négy nagyhatalom bevonásával? Ez az, amiben nem tudnak megegyezni. A meg egyezést közölni fogjuk — ha lesz. 2. Külföldre újságot és könyvet 2 kg súlyig lehet küldeni postán. 3. A kolhozok elvi felépítése az önkéntesség alapján. Gazdasági alap: külön, háző elnyők és állami támogatás és vele jár a munka termelékenységének oriai növekedése. 4. Az agrároktól nem szabályozták, mert ha szabályoznák, nem volna. A feladat az, hogy megküntessük. 5. Az agrároktól a fokozott falatták ki a parasztok megnyirásara, ez az ídszát pontosan megmagyarázza az agrároktól kibontást.

V. J. DEBRECENI I. Mikor fognak adni a kisembereknek házipénzt kölcsönt? A hároméves terv folyamán. 2. Mikor ádódik mód a munkásembereknek, hogy kivánságuk szerint több napilapot olvashassanak? Milyen eléréjük az életszínvonal jelentős emelkedését, nemcsak lapokat, folyóiratokat vehet majd, hanem könyveket is, még pedig sokkal többet, mint amennyit ezelőtt hármikor. Az életszínvonal a hároméves terv végrehajtása alatt fog emelkedni. 3. Mikor kapnak már a közpiskolák növekedési tőkételen demokratikus nevelést? Amikor teljesen demokratikus tanárok lesznek. Reméljük, hogy lassankint rend lesz a pedagógusok között is.

TÖBB KOMMUNISTA IPAROS TANULÓ azzal a kérdéssel fordult hozzánk, hogy miért nem részesülnek ruhahajuttatásban is. hiszen cipőt már kaptak. Teljes mértékben igaz van az iparos tanulóknak, hogy rá vannak szorulva a ruhára, azonban egy kis tévedésről van szó, mert a cipőt, amit köztünk kiosztottak, nem az UNHRA küldte részükre, hanem a quakerek adományából származott. Az UNHRA-akéiból a 12.000 igénylőből csupán 6000 embert tudtak kielégíteni, úgyhogy abból az iparostanonok közzel-tíven nem adhatták. Reméljük, hogy a quakerek cipoadományát ruha is fogja látványt és azt egész bizonyosan szétosztják majd az iparostanulók között.

GYÖRÖSY LÁSZLÓ, DEBRECEN. Vereket azért nem köztünk, mert a mai korlátozott lapterjedelem ezt nem engedí meg. Egyéb problémáival forduljon dr. Juhász Gézához (Hatvan-u. 1., Püspöki Palota).

FODOR ANTAL, BALMAZUJVÁROS. A két esztendő ilyen formában nem lehet beszámítani. Azonban írjon egy kérvényt a Magyar Pedagógusok Szabad Szakszervezetéhez és ott a nekünk megküldött adatok és irat mellékelésével kérjen erre való tekintettel rendkívüli előléptetést. Erre van lehetőség. A kérvényt küldje el Agoston Györgynek, a Magyar Pedagógusok Szabad Szakszervezete hajdúmegyői titkárnak (Debrecen, Arany János-u. 54.). Második kérdésével kapcsolatban írjon dr. Vadász Sándor szociális felügyelőnek (Debrecen, Városháza), vagy Skara Józsefnek (az UFHOSZ debreceni titkára, Arany János-u. 3.).

VÖRÖS CSILLAG. 1. Ahhoz, hogy valaki demokratikus rendőrzést lehessen, magyar állampolgárság, teljes politikai megbízhatóság és büntetlen előélet szükséges. A fogalmazói karba (1. állománycsoport) való felvételhez középiskolai végzettség is szükséges, amely alól a belügyminiszter indokolt esetben felmentést is adhat. Felügyelő karba (II. a) csoport) való felvételhez iskolai képzettség nem szükséges. A tiszti rendfokozatot kimagasló teljesít. ményvel és munkával lehet kiérdemelni s akkor időre való tekintet nélkül is elérhető. Demokratikus rendőrségünkben az alállományi rendfokozat a legmagasabb. A rendőrujónokból szintén lehet tiszti, a tiszti tanfolyam sikeres elvégzése után. 2. A Románia-ba való átjárás csak a határtól néhány kilométeres körzetbe eső ügyvezetett kettősirtókészletre lehetséges. Kettősirtókészlet igazoló központi bizonyítványt és egy fényképpel forduljon az illetékes járási rendőrhatósághoz, ahol az egész gazdasági évre érvényes határ-átlépőt kap. 3. A harmadik kérdésére a pénzügyminisztériumban tudnának kellő felvilágosítást adni. Ha bizonytalan időre hagyta el az illető az ország területét, megbízott családtagja útján esetleg felveheti nyugdíját.

ÁLLAMI NYUGDÍJAS. A nyugdíjasok arképes igazolványának érvényesítéséhez az illetményhivatal még valóban nem küldötte le az úrlapokat, viszont az ön értesülésével ellentétben a régi arképes igazolványt március 15-ig lehet használni.

N. N.-NEK, DEBRECEN. A hivatalos lapoknak alapos áttanulmányozása alapján tudatjuk, hogy a házasságok kívül született gyermek után is jár a családi pótlék. A gyermek születési anyakönyvi kivonatát és egy hatósági bizonyítványt arról, hogy valóban ön tartja el a gyermeket, terjesszen ön munkaadója útján az OTI családve-delmi főosztályára, Budapest, VI. Eötvös-utca 3. szám alá.

B. Z. Elmofutataaa az ideológiáról valóban széleskörű megkérdezés, bár az elméleti kérdések mindenkor fontosak.

EGY HÓ OLVASÓ. Mint már közöltük, az Amerikából Tripszibe érkező esomagokat fokozatosan szállítják Magyarországra, éppen a Jugoszláv kormány előkészítése folytán. Természetesen, még nem mind érkezett ide.

NAGYHAZI IMRE. Forduljon közvetlenül a cukrászpartutaléhoz, ahol kérdését minden bizonyos támoogatni fogják. Címe: Kossuth-utca 26.

PAPP ERZSÉBET, SZOTYORI-UTCA. Teljes mértékben egyetértünk önnel, volégenye állatatlansága fölötti elkeseredésében. A háború, az infláció és a sok egyéb küzelem után, mely négy év óta akadályozta házasságukat, a B-pista végképp elkedvetlenítette. Sajnos, ez ma igen sok fiatalnak a problémája. Megpróbáltunk hát érdeklődőnk közbejárni. Reméljük, eredményes. Keress fel volégenye, lapunkra hivatkozva, Szatmári Ferencet a Yagonyvárhán, aki a továbbiakat intézi.

ÖREG KÁROLY. Mint írja, tisztában van azzal, hogy a „Válaszolunk” rovat szívén viseli mindannyiunk ügyét, tehát újabb kérdésekkel fordul hozzá. Készséggel válaszolunk, hogy aljas rágalom, tudatos rémhírtérvezetés, miszerint hadifoglyainkat csupán az orosz s éves terv megvalósítása után engedik haza. Mindenki tudja, hogy ezek mögött az elkészítő álhírek mögött a reakció keze húzódik meg. Kívánságát pártunk vezetőinek tolmácsoljuk. Másik ügyében, a ház helyjuttatásnál pontos adatok, név és dátum megadása után tudunk csak érdemleges választ adni.

B. I. 45. A villanyóra átírásra vonatkozó problémájával foglalkoztunk, de részletek ismertetése nélkül magunk intézkedni nem tudunk. Kérjük tehát, hogy forduljon közvetlenül, lapunkra hivatkozva, Makranczi László elvtársunkhoz, a Villámügyi Vállalatnál, ő mindentben segítségére lesz.

SZ. M. BŐRIPARI MUNKÁS. Megemlíti, hogy a hadseregben a horthysta szellemet ki kell zárnunk és az ilyen tisztektől a demokráciát meg kell végre szabadtítani. Teljes mértékben igaz van és a segítségére kívánunk lenni mi is a közérdeknek, hogy ez sikerüljön. Levelet továbbítottuk az illetékes ügyosztályhoz, kivizsgálás végett. Reméljük, ezáltal eredményes fog járni a dolog.

NAGY IMRÉNÉ, GYEPUSOR. Meglepődve olvastuk sorait, hogy mint hat, rövidesen hét gyermekes anyának az UNHRA-adományokból csupán nevelésesen kevés ruhadarab jutott. Ugyanakkor állítolag egyesek indokolatlanul jutottak ruhafélékhöz. Ezt a kérdést alaposabban kívánjuk kivizsgálni, ezért az ott dolgozó tisztviselőkhöz fordulunk a valóság megállapítása érdekében.

RÉGI MUNKÁSNŐ. 1944-ben ruhája, cipője bentégett a Kefegyháron. Kaptak ugyan ígéretet, hogy a gyár megértéri kárukat, de eddig semmi sem történt. Mióta a bank vette újra vissza, nem is merték kérni sem. Ebben a kérdésben a szakszervezet illetékes dönteni. Tessék tehát többi kárt szenvedett munkástársával együtt a munkások szakszervezetéhez fordulni, akik a felvilágosítást ezívesen megadják.

EGY SZEGÉNY MUNKÁSSZONY. Levelet szombaton délben vottuk kézhez, így a mai lapban kérdésére nem tudunk válaszolni. Jövő vasárnap adunk felvilágosítást.

„BÁCSKA.” 1944-ben Bácskában volt állásban, most szeretne chlozni onpan ingóságait. Keresse fel a rendőrkapitányt utóelőosztályát. Vigye magával születési anyakönyvi kivonatát, illetékesi bizonyítványát, lakbizonylatát és két darab fényképet s ugyanakkor legalább egy levéllel valószínűsítse, hogy testvere valóban Jugoszláviában él és ingóságai ott maradtak. Ha szegényeségi bizonyítványt tud szerzeni, vigye azt is magával, mert ennek alapján díjmentesen tudja az utóélet és vízumot megszerezni. Ha félárú arképes igazolványa van, 45 forintot, egyébként pedig 90 forintot vigyen magával, mert ennyibe kerül az utóélet és vízum s az ezzel kapcsolatos költségek.

SZÜCS IMRE MÁY MOZDONYVEZETŐ, PÁSTI-UTCA 2. Tragikus esete — családi házat porig bombázták, minden bútora, ruhája odapusztult — sajnos, nem egyedülálló. Az illetékeseket is foglalkoztatja az a gondolat, hogy intézményesen gondoskodjanak az önkéves hasonló több ezer, márcil-holnapra valóságos földöntutóvá vált kibembehőrlő. Ugynevezett Országos Kérelap létesítését tervezik melynek alapitokéjét elsősorban a háborút szerencsésen megúszó egyének s az inflációs időkben meggazdagodott nagy fokoztók szolgáltatnák.

Panaszkodnak a debreceni taxisok

— Egy hét alatt százhusz forintot forgalmaztam — mondja két kezét szatmondóan ezéttárva az egyik taxis. — Ebből 50 százalék rezsiköltség, így hatvan forintból kell élnem. eltartani három gyermekemet és feleségemet.

„Csakhamar az is kiderül, hogy havonta több, mint 200 forintra rög az adó: forgalmiadó, keresetiadó, biztosítási díj, garázsdíj, helypénz és még felsorolni is nehéz, mi minden. Azt is érelelmézik az Arany Bika előtt napfosztat rostokoló taxisek, hogy kenyérfejradagjukat napi 15 dehára szállították le azzal az indoklással, hogy saját taxijukkal fuvaroznak. Pedig ők is azt az idegölő, küzedelmös munkát végzik, mint a többiek, az autójukon kívül aztán nincs is más egyebük.

A helypénz után érdeklődünk: 220 forint egy évre. A forgalom kicsi, a gumi ár tízszerese a békebelinek, az olaj olyan rossz, hogy kétszer annyit kell használni belőle, mint régen és emellett még a gépet is tönkreteszti s az adó, helypénz és sok más egyéb kifízítése után valóban csak borra való marad.

Még egy általános taxisérellem: a kartelbe tömörült biztosító társaságok valóságos ki akarják szopolozni az autósokat és szavatossági biztosítás címén havi 105 forintot követelnek fejenként. Ez olyan összeg, amit a mai forgalom és a mostani kereseti lehetőségek mellett képtelenek megfizetni a debreceni taxisek.

Ne dobjá el ócska kalapját
Oicsón újja alakítja
KALAPIPAR
KIZÁRÓLAG
SZÉCHENYI-UTCA 7.

Rendkívüli közgyűlés a Kereskedő Társulatban

Rendkívüli közgyűlést tart a Kereskedő Társulat vasárnap délelőtt. A tárgyszorozaton több fontos kérdés mellett a hetedik alelnöki tisztség választás útján való betöltése is szerepel. Majd három hónapja, hogy ez a kérdés vajúdik és nem tud nyugvópontba jutni. Egyes szakosztályok, az egyetemes kereskedői érdeket hálterbe szorítva, egyéni szempontjaikat tolják előtérbe. Ennek ellenére a választás elé különösebb akadály nem górdul és minden bizonnyal kifőnősebb vihar nélküli fog lezajlani. A hetedik alelnöki tisztségre tulajdonképpen csupán egyetlen esélyes jelölt van, aki a kereskedőtársadalom osztatlan bizalmát bírja: Fáy Árpád. Megválasztása szinte biztosnak tekinthető.

A közgyűlés délelőtt 10 órára van kiűzve a társulat székházában.

Egy tornablúzáért 14 napi togház, két és félkiló aranyért — semmi

Utcai Cato római államférfi híres mondása: „Aki keveset lop, bőrtőnben pusztul el, aki sokat rabol össze, bíborban és jólétkben, aranyak között lebeli ki áldott lélek.” — jutott eszembe a minap, amikor az alábbi történetet hallottam.

Penyige Erzsébet a felszabadulás előtt a Besze János-utca 6. szám alatt lakott, mint háztartási alkalmazott, a szomszédban pedig Kormány Béla nyugalmazott postaigazgató. Penyige Erzsébet prolicsalád-ból való árvagyerek volt, aki bátyjával együtt nyomorultul éhezett át gyermekkorát és amikor 17 éves korában bátyja az Autóforgalmi Rt.-től pár darab ócskavasat elvitt és eladott és annak az árából éltek hetekig, nyolc napra itéltek. Amikor a Vörös Hadsereg Debrecenhez ért, Kormány postáigazgató családjával együtt emelkedett és meg nem állt Németországig. Penyige Erzsébet itmaradt, neki nem volt felteivalója. A harcokat egy Hád-házi-úti pincebén vézelte át, majd a felszabadulás után továbbra is házimunkával, mosással kereste kenyerét. Egy alkalommal a mosásért herbe egy női tornablúzt kapott. Szép, finom tornablúzt volt, Penyige Erzsébet sohasem hordott ilyet, ezt sem használta tornázásra, hanem kettévágta és újszülött gyermekének használta fel pelenkának. Közben eljött a háború vége és Kormányék is visszazivárogtak. Persze, sok holmijukat nem találták meg és elkezdtek a visszaszerzési akciót, aminek főpontja több munkáscsalád állandó feljelentéséből és zaklatásából állott. Az egész környéket kutatták, vallatták. Penyige Erzsébetnél ötször tartották házkutatást és akadt egy tanú, aki állította, hogy látta Penyige Erzsébetnél Kormány Béla postáigazgató lányának tornablúzát. Penyige Erzsébet ezt nem is tagadta sőt meg is mutatta a pelenkát, amit a tornablúzból készített. Kormányék feljelentettek a szerencsétlen nőt és hila ügyes összekötöttéseiknek, a járásbírószár Penyige Erzsébetet 14 napi fogházal büntette. Amikor ez kétségbeesve kérdezte a bírót, hogy mi lesz két éves kislányommal, a bírő megnyugtatta, hogy most fertőtlenítk a fogházat és a gyermeket két hétre nyugodtan oda is magával veheti. A szegény asszony nem tudott védekezni a bíróság előtt, ügyvédre nem volt pénze és nem is volt pertu viszonyban a bíróval. Elismerete azt is, hogy 17 éves korában 8 napra el volt itélve és ezt sú-

lyosbító körülményként számították be neki.

Penyige Erzsébet, aki egy úrlányi tornablúzából pelenkát csinált újszülöttjének, 14 napot kapott Kormány Béla postáigazgató, akirel a felszabadulás előtt nap, mint nap dárídoztak a német tisztek és itták a gyilkosok győzelme-re, nyugodtan tarthatja reméletben és nyugtalanságban az egész környéket, minden bűnhődés nélkül.

Penyige Erzsébetet a járásbírószág 14 napi fogházzal büntette, de Fahidi J. debreceni fűszernagykereskedő, akinek a felszabadulás előtt két és fél kiló aranyat adtak át megőrzésre és azt nem adta vissza — csak miután megtalálták nála, volt hajlandó kiadni az aranyat — a 620—1946. M. E. számú rendelet enyhítő szakasza értelmében büntetlenséget kapott. Akkor beigazolódott a sikkasztás ténye, de mivel a kár részben megtérült, Fahidi úr ellen a vádat elvetítették. Igaz, persze, hogy az enyhítő szakasz alkalmazása nagyrészt Dulin államtitkár közbenjárásának és Fahidi „tisztas” polgári nevének volt köszönhető.

Azt a vádat szokták a kommunistáknak szegezni, hogy alaptalanul támadják a független magyar bíróságot. Itéljenek a dolgozók a fenti példából, hogy valóban alaptalan-e vádunk a bírósággal kapcsolatban. Egy tornablúzáért, amit el sem loptak, hanem csak a háború zavarai által került egy szegény proliasszonyhoz, 14 napi fogházat adnak, két és félkiló aranyért megbecsülést és vádelejtést. A fenti esetek bizonyítják és ezt láthatja minden józaneszű ember, hogy a független magyar bíróság, úgy látszik, még mindig — most is független a demokráciától.

Adózás könyvelés:
könyvelési szakroada.
Vörösmarty-u. 24. Tel.: 117.

ISMÉT ÉRKEZETT
Női, férfi gyermek kifestőkbát, pullover 19.66, harisnya, zokni, kész fészéremű tavaszi szövét, selyem újdonságok
KERECSEN Divatház
CSAFÓ-UTCA 8.

Szabni tanít
PAPP GÉZA modellszalón, Szent Anna-u. 12.

Nagy kereseti lehetőség!
Megbízható férfit — nő megkönnyített akvizitóri munkára fixfizetésre is felveszünk
Jelentkezés:
Bajcsy-Zsilinszky-utca 16. szám,
„Néplap” kiadóhivatala

A jából

Debrecen...
Különböző...
A város...
vonnattal...
nak azonban...
tanulmány...
Bartók Béla...
minden ar...
lyozni a fa...
helyül, na...
küld ügyi...
Maradnak...
sul ideirjúk...
— bár meg...
ideirjúk —
54. szám...
Egy 15 éve...
ni kvártély...
zöket száll...
15 kilog...
laeliszat, m...
lonna, 3 de...
2 kiló ba...
gros, egyk...
tel, 1 kiló...
káló méz, 1...
vár, félkil...
tűtött dió...
hagyma, 1...
és terméze...
uprócsop...
meg 50 for...
Igy aztán...
lurul mért...
ni Debrecen...
gyermek...
S talán...
van ezútk...
sabb útem...
gumok há...

Any

Születése...
Szuhanyos...
radi Körn...
Vinczo Józ...
dás-Jozsef...
vau Sánd...
gátiusz. M...
ve segéd...
ruskódó L...
Házasság...
ki Juitan...
Lebolya L...
Eljegyez...
— Guba...
hadnagy...
István or...
liona, Cs...
tes Ersbé...
dó — Sz...
Hataloz...
Pálly Jul...
Fónagy A...
Huba Mih...
logelő 41...
Tegez-u. 6...
dó 77 éve...
Gábor ny...

NIN

A jóból is megárt a sok

Debrecen mindig diákváros volt. Kezdetben minden részéről, de később főleg a Hajdúságból, Biharból és Szatmárból ezérvál jönnék be Debrecenbe kis és nagy diákok, hogy különböző iskolákban tanulhassanak, készülhessenek az életre.

A városokhoz közelekvő falvakból vonattal tudnak bejárni. Mit csinálnak azonban a távolabb eső kis falvak tanulmányos, szegényes diákjai? A Bartók Béla népi kollégium nem tud minden arra rászoruló diákok elhelyezni a falai között. Korlátozott férőhelyrel, nagy anyagi nehézségekkel bírnak ügyük.

Maradnak a kvartélyosok. Jellemzően ideírjuk, hogy mit kér egy ültető — bár megérdemelné, hogy a nevét is ideírjuk — aki az Arany János-utca 54. szám, földszint 3. lakásában lakik. Egy 15 éves diákok hajlamos elváltatni kvartélyba, ha havonta a következőket szállítja be hozzá:

15 kilogramm kenyér, 3 kiló nül-laelisz, 2 kiló félkiló zseir, fél kiló szalonna, 3 darab tyúk, 4 kiló disznósós, 2 kiló bab, 20 kiló burgonya, félkiló groz, egykilo só, 1 liter tejfel, 15 liter tej, 1 kiló cukor, 1 kiló hagyma, félkilo méz, 15 deka paprika, 1 kiló teker, félkiló mák és egyenannyi tisztított dió, 30 darab tojás, két fej fokhagyma, egy kiló vaj, zöltség, kávé és természetesen, ami még ezen felül apró-cseprő dolog szükséges — na, még 50 forint.

Igy aztán inkább érthető, hogy farulról miért nem tudnak bejönni tanulni Debrecenbe a tehetősebb parasztygyermek sem. S talán az is érthető, hogy miért van szükségük a népi kollégiumok hálózatát.

Anyakönyvi hírek

Születések: Török Péter útor József, Szuhánics László közműves s. Éva, Szaradi Kornél fémkereskedő Narianna, Vincze József napszámos Erzsébet, Bordás József napszámos Ibolya, Sütő István Sándor, Kulcsár Gábor máv. segédlevez. Margit, Kun László puskarúgós segéd Ilona. Fogoly Imre textilkereskedő László.

Házasságkötés: Szabó Albert — Berkó Julianna, Feuermann Bernát — Lebovics Ilona.

Eljegyzések: Bíró Lajos kocsivezető — Guba Irén, Bányai József bt. főhadnagy — Sigmund Etelka, Timár István óras és ékezerész — Puskás Ilona, Csire István földműves — Laszta Erzsébet, Kovács Sándor gazdálkodó — Szabó Mária.

Hatalozás: özv. Molnár Mátvásno Pally Julianna 69 éves, Német-u. 15. Fónagy Ádám 1 napos, Hajnal-u. 27. Hiba Mihály szabóegéd 21 éves, Bellegő 41. Rác Sándor 18 hónapos, Tegezu. 61. Andriko Sándor gazdálkodó 77 éves, Nagymacs 71-73. Kónya Gábor ny. főtörzsrőmester 48 éves.

HIREK

Virágos és tiszta Debrecen!

Az idegenforgalmi hivatal felhívása

A háborús események folytán erősen megrongálódott város képe előnyösen megváltozott az 1946. esztendőben. Szorgalmas kezek munkája folytán a romok nagyrésze eltűnt, de ezek ház külseje még most is igen ethanyangolt. A kopott falak, lemarlott varkolat, fedetlen kapuszárnyak, megvesztett ablakok és piszkos utcák nem csábítják az idegen vendéget. Egész-ségügyi, városépítészeti és idegenforgalmi okokból elengedhetetlenül szükséges az alapos rendezés.

A vendégforgalom a városnak minden irányban csak hasznot jelentene, de a város lakosságának megértő támogatása nélkül nem lehet kutyurális vagy gazdasági eredményeket várni. Bármily áldozatkész és megértő legyen is a városi tanács, nem lehet a munka eredményes, ha az akciónélkülözni kénytelen a közönség legzöltebb rétegeinek odaadó támogatását.

Elsősorban a növények kímélése, a

házak rendezése, az utcai ablakok virágdíszrel való ellátása az egyik esztétikai követelmény. Milyen más benyomást keltené benzzüllöttre és idegenre egyaránt, ha minden épület ablakából virágdísz mosolyogna a járókelőkre! Az egész város mintegy megújodnék.

Ez az általános tisztasági és virágkultusz egy kis jóakarattal könnyen megvalósítható. Mákép mutat egy ház, ha ablakait növény díszíti, legyen az egyszerű cserépbé, vagy kis ládába elhelyezett muskátli, petónia, verbéna vagy egyéb színes magyar virág. Ez hozzájárul Debrecen újjáépítéséhez.

Ne legyen a tisztaság és virágdíszetés a lakosság tudatában kellemetlen nyűg, hanem lelki szükséglet. A benyomás, melyet a virággal ékes ház sorok egy idegenben keltenek, felejthetetlen.

Itt van a tavasz, itt van az alkalom.

Végh Henrik.

IDŐJÓSLÁS: Elénk, majd mér-sékülődő északnyugati, északi szél. Többfelé fúto havazás vagy eső. Az éjszakai lehülés erősödik, a nappali hőmérséklet keleten süllyed.

A Magyar-Szovjet Művelődési Társaság orvostudományi szakosztálya kedden délután 6 órakor tartja a szokásos összejövetelét, amelyen dr. Bodnár János egyetemi tanár tart előadást a híres orosz orvosról: Mendelejevről. Erdéklődőket szívesen lát a szakosztály.

Eljegyzés, Bánky Olga és Kádár János városi tisztviselő március 9-én tartják eljegyzésüket.

Mikrofon és megafon-kölcsönzés bármilyen célra MAYER EMIL Kossuth-u. 13. Bathány-u. 5. Telefon: 380

Az ötös tanács szombaton két ügyet tárgyal. Szikszay István demecseri földműves ügyét bizonyításkiegészítés céljából elnapolták, míg Agárdi Elva tornyospálcai leányt felmentették, illetve ügyét, mint becsületértést az államügyészséghez tették át.

Ma nyitvános vita a Borochow-körben délután fél 6-kor a hírközség tanácstermében. Felzáróalnak dr. Weisz Miksa főrabbi, Gábor Dezső és Steiner Ernő igazgatók s az összes zsidó gyermekotthonok vezetői. A vitát Kardos Pál tanár vezeti. Tárgy: Mire neveljük a zsidó gyermeket? Belépődíj nincsen.

Miért veri az ültöt Kovács bácsi? Haed csengjen, haed szóljon — feleli büszkén a keménykötésű derék mester —, hogy műhelyem árát heti forintjával gyűjtöttem a „Kölcsönsgélyző”-ben, Kossuth-utca 8. (x)

Hámlós, szeples, foftos, patlanásos, mitlészeres, avagy táguli porúsú arcbőre, ha időelötti berpadással szembe akar szállni, kozmetikumokért forduljon teljes bizalommal Földes vegyszernőnek több évtizedes szakjűzetéhez, Bajcsy-Zsilinszky-utca 1. (x)

Az Állami Gyermektanulmányi Állomás neveléslektári szeméniariumában hétfőn délután 5-6-ig a szülőiskolája keretében dr. Kiss Tihamér beszélt „A családi élet szerepe a gyermek fejlődésének alakulásában” címen. Az előadás helye: Kollégium I. em. 17. sz. tanterem. Március 11-én Gyermekmek mesedélutánja a Mester-utcai ovodában délután 4-5 óráig. Bábjáték-előadás. Beszámolják: Gyárfás Judit és Tóth Gizella óvodások. Belépődíj 20 fillér.

A honvédenekar hangversenye

Debrecen tavaszi hangverseny idejének nagy zenei eseménye lesz a honvédenekar március 21-én, pénteken megtartandó hangversenye.

A hangverseny műsora két részre tagolódik. Első részben klasszikusokat: Mozartot és Beethovent, a második részben az újabb kor két híres zeneszerzőjét, a francia Debussyt és az orosz Mussorgszkijt fogjuk hallani.

A hangverseny külön érdekessége, egyben kedves meglepetése a honvédenekar részéről a hangversenyt látogató közönségre részére, hogy Budapestről egy hárfaművészt hívtak meg, aki a műsor második részében fog szerepelni és önálló hárfaszóló is lesznek.

Az MKP Hadifogoly Irodájában (Vörösi Hadsereg útja 28. II. emelet) a ma napról kezdődhet kapni hűsvéti levelezőlapokat.

Tömeges erdőirtás miatt tett feljelentést a debreceni állami erdőfelügyelő a rendőrkapitányságon. A jászai erdő „Rákóczi” erdőrészen az erdőfelügyelőségnek sikerült tettenérni több fiatalot, akiket most átadtak a debreceni rendőrségnek.

TÓTH GÁBOR úrészabósága Piac-utca 83. (x)

A villamosban ellopták a pénztárcáját 100 forinttal és fontos iratokkal együtt Egeresi László, Legányi-utca 25. szám alatti lakosnak

Schaff tánciskolájában (Sas-utca 2.) 17-én új tanfolyam kezdődik. Csütörtökön, vasárnap öt óráig ósztánc. (x)

Feltörték és kifosztották Nyári Ferenc Rákóczi-utca 19. szám alatti terményraktárát. A raktárból nagyobb mennyiségű terményt és több felszerelési tárgyat vittek el.

Gisser ténykép örömet jelent, Menyasszonyi ruhakölcsönzés. Piac-u. 43.

Cserepekét, gerendákat és küllőpbőző épületanyagokat loptak el a Mezőgazdasági Kóraktárak Rt. Posti-utca 2. szám alatti felepről.

Tavaszi cipők jó minőségben, olcsón „Piri” cipőüzletben, Csapó-u. 41. (x)

Feltörték péntekről szombatra virradó éjszaka Balogh Lázárné Kálvin-tér 13. szám alatti sajtűzetét és onnan mintegy 4-500 forint értékű árut vittek el.

A romániai magyar javak feloldása, értoelés és a román hatóságok a zár alá vett magyar vagyonok feloldását határozták el. Felhívja a városi tanács az érdekelteket, hogy a romániai magyar javakra vonatkozó bejelentéseiket a Romániai Magyar Javak Bizottságához címezve 8 napon belül az I. fokú közigazgatási sőtőszéghoz Rendőrségi épület) adják be, hogy azokat az I. fokú közigazgatási hatóság összeítve a Bizottsághoz felterjesztésére.

Leánykor csodapók Debrecenbe érkezett. Megtekintése 2 forint, külön beszélgetés 2 forint. Széchenyi-utca 3. üzlethelyiség.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter a Magyar Állami Szociális Ösztöndíjak a debreceni tudományegyetemen történt adományozását az alábbiakban módosította: Ruff Győző I. fokú ösztöndíját az eddigi II. fokú ösztöndíjától elvezett Nagy Miklós részére, az így felszabaduló II. fokú ösztöndíjat az eddigi III. fokú ösztöndíjat elvezett Fodor László részére s az így megürösedett III. fokú ösztöndíjat Varga István III. fokú ösztöndíjat részére adományozta. Gall Gyula I. fokú ösztöndíját Szalay Tibor VII. féléves hallgató részére; Molos Odón II. fokú ösztöndíját az eddigi III. fokú ösztöndíjat elvezett Nagy Lajos részére, az így felszabaduló III. fokú ösztöndíjat pedig Széles Sándor V. féléves joghallgató részére; Mody György II. fokú ösztöndíját Török Klára gyakorló tornárjelölt részére, Kiss Kálmán II. fokú ösztöndíját Lentrete Ilona III. féléves bölcsésztanhallgató részére; Balogh Béla II. fokú ösztöndíját Várhegyi Béla III. féléves bölcsésztanhallgató részére; Bartha Tibor III. fokú ösztöndíját Galambos László VII. féléves orvostanhallgató részére adományozta.

Tavaszi költő pulloverek, divatöknök, PETHŐ Kézimunka

Ipar, Szent Anna-utca 10. szám. Előrajzolt áruk nagy választékban

Hőfőhérvatta, hosszszálú amerikai, olcsón kapható Központi Drogériában, Városháza. (x)

Nyitvahagyta a szekrényét a lakásban Knöpfler Henrikné, Bajcsy-Zsilinszky-utca 35-37. szám alatti lakos. A szekrényből pénteken este 6-7 óra tájban besurranó tolvaj mintegy 4000 forint értékű férfi- és nőruhásműt — bundát, télikabátokat, férfizakókat — vitt el.

Hároméves akácút vágta ki és loptak el özv. Mészáros Guszlávné Bellegő 132. szám alatti tanya-járól.

Pófolni kell a kémények hiányát. Felhívja a városi tanács az érdekeltekt háztulajdonosokat, hogy ügy a lakóházak, mint egyéb épületek kéményhiányait pénzbírság terbe mellett 6 hónapon belül pótolják, mert esetleges tűzvész kitérőzése esetén a javítási munkák elhanyagolásával a szomszédoknak okozott káért anyagi felelősséggel is tartoznak.

SZÍNHÁZ

A CSOKONAI SZÍNHÁZ MŰSORA

Vasárnap délután: Házasság harmasban. Este: Luxemburg grófia. Sárdy János és Nagy Anai vendégjátéka.

IRODALMI KAMARASZÍNHÁZ

Vasárnap: Kis Etyolf. Csütörtök: Kis Etyolf. Vasárnap: Kis Etyolf.

„Az ördög cimborája” az MKP színjátszóinak előadásában

A Magyar Kommunista Párt debreceni szervezetének munkás színjátszó az „Éjjeli menedékhely” kezdeti sikere után újabb babérokra pályáznak. Március közepén kerül bemutatásra G. B. Shaw „Az ördög cimborája” című színműve.

Már hetek óta nagy szorgalommal készülnek a munkásszínjátszók erre az előadásra és naponta folynak a próbák a pártteljesítségben. Nagy érdemű előző meg a munkásszínjátszók legközelebbi bemutatóját és élénk varakozással tekintenek a kitűnő szín-darab előadása elé.

A szerepeztés már önmagában biztosíték, hogy a munkásszínjátszók jó előadást nyújtanak, mert a darabban a legjobb erők játszanak. Egri János, Kolozsvári Éva, Szepényi Lajos, Lorincz Gitta, Bodnár István, Fantos András, Gábori Viktor, Dudás József, Kádár Ilona és Szabó Károly a darab szereplői, amely Fodor Endre rendezésében kerül színpadra.

Iparos hírek

Debrecen és Vidéke Ipartestület elnöki tanácsa kedden 3 órakor, az előjáróság pedig pénteken 3 órakor közgyűlést előkészítő ülést tart. — Debrecen és Vidéke Ipartestület kultúrtaosztálya (Iparoskör) ma délután 3 órakor Kossuth-utca 28. sz. a tisztújító közgyűlést tart. — A vezetékszerű szakosztály hétfőn 3 órakor tisztújító ülést tart. — A cukrász és mézeskalács szakosztály tagjai fontos anyagukat vegyék át. Bovehbet Tóth Lászlónál tudhatnak. — Az asztalos szakosztály vezetősége néhbő, főhőnmű, fűzős, paplanos, párosoknak anyagutalvány osztás hétfőn fél 4 órakor az ipartestületben. — A kalapos szakosztály hétfőn 3 órakor munkaközösségi ügyben ülést tart. A megjelenés kötelező. — Kőműves szakosztály 25. a mázoló szakosztály tagjai 50 forintot legközebb 12.ig Zeller Ede kartánál fizessenek be. — Az üveges szakosztály hétfőn 4-kor forgalmioldó és közmunkaváltás befizetése ügyben ülést tart. — A kézműves szakosztály kedden 3 órakor ülést tart. — Az 1000-1947. P. M. sz. rendelet alapján a régi tartozások és követelések bejelentési nyomtatványa a hivatalos közlöny 52. számában megjelent és az Állami adóhivatalnál beszerezhető, darabonként 50 filléres árban. — A férfiszabó szakosztály konferencia és vásároló tagjai hétfőn fél 5 órakor adóközfőségi ügyben ülést tartanak.

Kereskedő hírek

A Társulat 9-én délelőtti 10 órakor, határozatképtelenség esetén délelőtti 11 órakor rendkívüli közgyűlést tart. Az elnöki megnyitó után az angliai útjártól visszatért dr. Balkányi Kálmán KOKSZ ügyv. igazgató fog lezsolálni. — A kereskedő szakosztály tagjai vasárnap délelőtti fél 10 órakor a Kereskedő Társulat díszteremben értekezleten jelenjenek meg. Akik a januári forgalmi kimutatást még nem adták be, hozzák el. — A textilkiskereskedők szakosztályának tagjai a vasárnap délelőtti 10 órakor tartandó közgyűlésen feltűsületi jelenjenek meg. — A fűszerkiskereskedők szakosztálya vasárnap délelőtti 10 órakor fontos értekezletet tart a szakosztály helyiségében. — A tüzelő-és építési anyagkereskedők szakosztályának azon tagjai, akik az adóközfőségi bejelentéseiket, február havi forgalmukról a bevallást 12-ig íratellenül juttassák el a kereskedő társulat irodahelyiségébe. Adófizetés 13-án, 14-én a decemberi alapon lesz. Pénteken a kistársaságban.

ÉINYE... NINC A HÁZNÁL VIM

elés: 117. ZETT... 12. ...nk ...ia

